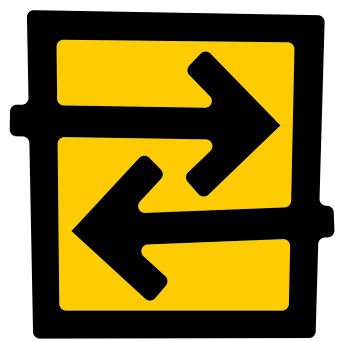
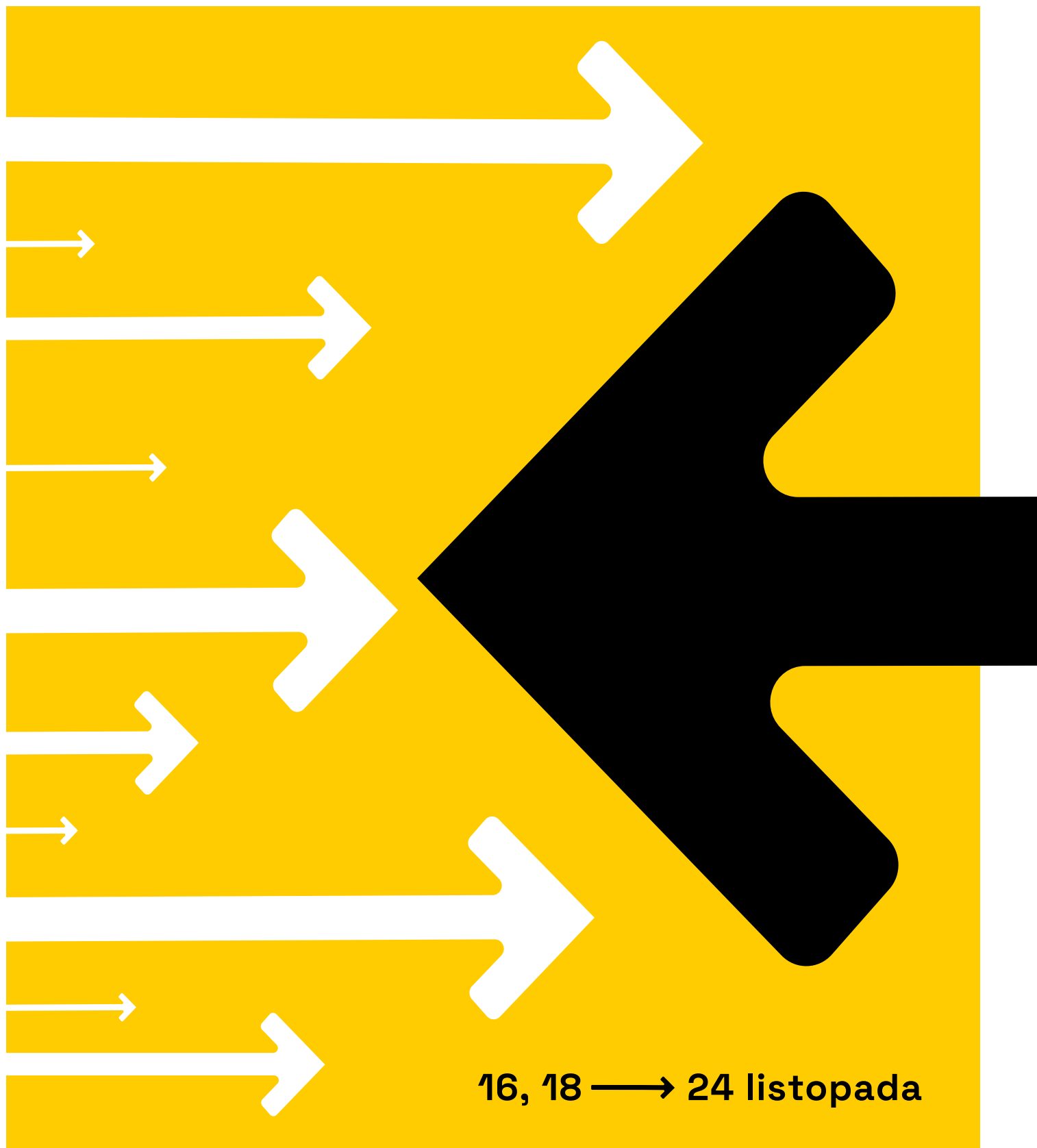

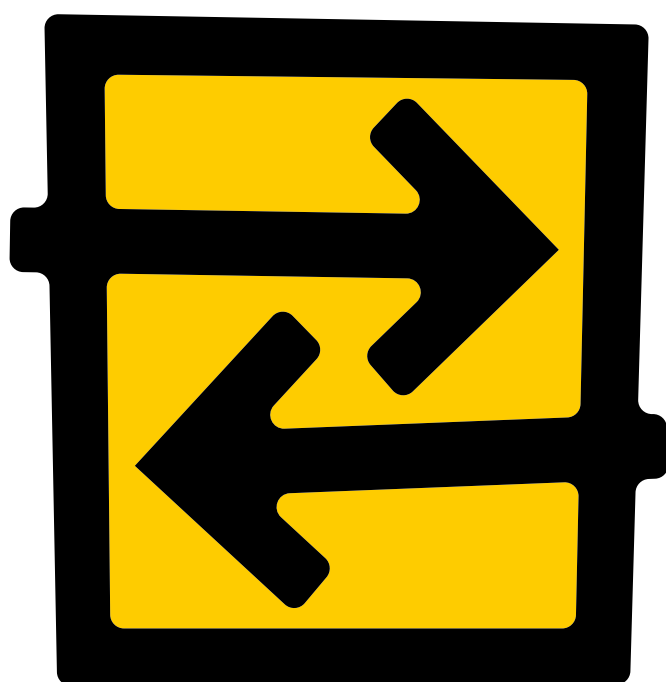

22. INTERPRETACJE

Ogólnopolski Festiwal Sztuki
Reżyserskiej **Katowice 2024**

16, 18 —→ 24 listopada

22. INTERPRETACJE

Ogólnopolski Festiwal Sztuki
Reżyserskiej **Katowice 2024**

➤ SPIS TREŚCI

Słowo od organizatorów → 4

Siła kobiecej reżyserii – Marta Odziomek → 6

Buntowniczkini, burzycielki, brutalistki – Michał Centkowski → 10

Chór na każdy czas – Dorota Buchwald → 14

Matki. Pieśń na czas wojny → 17

Spotkanie z Afgankami – Katarzyna Niedurny → 20

Underground Girls → 22

Jurorzy XXII Festiwalu INTERPRETACJE → 26

Kiedy stopnieje śnieg → 30

Jak nie zabiłem swojego ojca i jak bardzo tego żałuję → 33

Goście wieczerzy pańskiej → 36

Niepokój przychodzi o zmierzchu → 39

Dzieje grzechu → 42

Poligon dla reżyserów – Wojciech Majcherek → 46

Taniec z ofiarą → 47

Królowa boazerii → 49

Nóż rodowy → 51

Długo nic, a potem wcale → 53

Wybierz ten cholerny dywan → 55

Kroki → 58

Ucieczka → 59

Salto mortale → 60

Moniza Clavier → 61

Nasza kamienica → 62

Korfanty. Rebelia! → 64

Kwartet dla czterech aktorów → 67

Program festiwalu → 70

Drodzy Miłośnicy Teatru!

**Zapraszamy do udziału
w jednym z najbardziej wyjątkowych
wydarzeń w świecie teatru
– XXII Ogólnopolskim Festiwalu
Sztuki Reżyserskiej INTERPRETACJE.**

Ideą festiwalu jest prezentacja prac uzdolnionych reżyserów, którzy są na początku swojej drogi artystycznej, ale już cechują się oryginalnością, odwagą w eksperymentowaniu na scenie, wykorzystaniem nowych środków wyrazu i sposobów na dialog z publicznością.

Od 1998 r. na liście laureatów pojawiały się największe dziś nazwiska: Anna Augustynowicz, Grzegorz Jarzyna, Wojciech Smarzowski, Krzysztof Warlikowski, Jan Klata, Maja Kleczewska i wielu, wielu innych. Przed nami 15 spektakli konkursowych i dwa mistrzowskie. Mamy nadzieję, że tegoroczny laureat szybko pojawi się na festiwalu już jako mistrz – tak jak to będzie w tym roku, gdzie ze swoim spektaklem mistrzowskim wystąpi Jakub Skrzywanek, laureat w 2022 r.

**Serdecznie zapraszamy na festiwal
i wspólne świętowanie sztuki reżyserskiej!**

Zakonnice odchodzą po cichu
fot. Arkadiusz Ławrywianiec

Siła kobiecej reżyserii

Marta Odziomek

Laur Konrada, najważniejsza nagroda INTERPRETACJI w ręce reżyserek trafiła siedem razy, w ręce reżyserów dwanaście. Zdecydowana większość laureatek oraz uczestniczek festiwalu nadal działa na teatralnej niwie, ewoluuje, dopracowuje swój sposób komunikowania się z widzami. A niektóre już osiągnęły w tej dziedzinie mistrzostwo.

➤ Zdobywczynią pierwszego w historii festiwalu INTERPRETACJE Lauru Konrada została Anna Augustynowicz za spektakl *Moja Wątroba Jest Bez Sensu Albo Zagłada Ludu* zrealizowany w Teatrze Współczesnym w Szczecinie. Był 1998 r., reżyserka należała wówczas do grupy „młodszych zdolniejszych”. Termin ten wymyślił Piotr Gruszczyński i nazwał nim reżyserów, którzy artystyczną działalność rozpoczęli po 1989 r. – oprócz Augustynowicz zaliczył do niej Zbigniewa Brzozę, Piotra Cieplaka, Grzegorza Jarzynę i Krzysztofa Warlikowskiego.

„Augustynowicz czyta tekst wnikliwie i mądrze. Tworzy przedstawienie czyste, precyzyjne, przenikliwe i prześmiewcze, w którym nic nie wydaje się prawdopodobne, a wszystko jest prawdziwe. Z niezawodną dokładnością rozszczepia człowieka na prostackiego karła i zewnętrzną osobę. To wielka przyjemność zobaczyć teatr inteligentny” – pisała o spektaklu *Moja wątroba...* Bożena Winnicka w „Wiadomościach Kulturalnych”.

Z kolei Elżbieta Baniewicz w „Twórczości” skonstratowała: „Zespół chciał tekstem tej sztuki przekazać swoją wiedzę o tym, czego się w trakcie pracy o sobie i społeczeństwie dowiedział, o tym, co przemyślał. Celem więc było dotarcie do widza, poruszenie go, a przyjęta estetyka, będąca funkcją takiego myślenia, tyleż efektowna co konsekwentna”.

Dwukrotna zwyciężczyni

Drugą laureatką INTERPRETACJI została Maja Kleczewska za spektakl *Woyzeck* z Teatru im. Wojciecha Bogusławskiego w Kaliszu i stało się to dopiero w 2006 roku, czyli osiem lat po sukcesie Augustynowicz. Oczywiście w konkursowe szranki stawały reżyserki, jednak praca żadnej z nich nie zyskała uwagi wystarczającej liczby jurorów, by otrzymać laur. Uczestniczkami festiwalu były m.in. Maria Zmarz-Koczanowicz, Agnieszka Glińska, Iwona Kempa, Agnieszka Lipiec-Wróblewska, Monika Pęcikiewicz, Magdalena Łazarkiewicz i ponownie Anna Augustynowicz.

Wracając do *Woyzecka*, jak zauważyła w „Gazecie Wyborczej” Joanna Derkaczew, Kleczewska stworzyła spektakl, w którym przemoc jest nieprzyzwoicie piękna i kusząca, co właśnie najbardziej mogło widzów zdziwić a wręcz zszokować. „Historia fryzjera (hipnotyczny, niepokojący Sebastian Pawlak), który morduje kochankę (Aleksandra Bożek), w niezręcznych palcach może się łatwo zmienić w telenowelę. Kleczewska wydobyła z niej barbarzyństwo, zakłamanie, okrucieństwo i sprawiła, że stały się one atrakcyjne. Bo czy nie takie są dzisiaj zdjęcia z miejsc zbrodni, wojenne reportaże, materiały filmowe z dzielnic nędzy, procesów, egzekucji?” – pisała krytyczka w tekście podsumowującym INTERPRETACJE z 2006 r. Triumfy święcił wówczas teatr młodych „barbarzyńców” czy też twórców spod znaku „pokolenia porno” i takich właśnie propozycji było na festiwalu najwięcej.

Kleczewska na festiwal wróciła w 2015 r. i zdobyła Laur Konrada po raz drugi. Dlaczego tak? W latach 2014-2016 na INTERPRETACJACH reżyserów i reżyserek zapraszanych do konkursu nie obowiązywała formuła 15 czy 10 lat od debiutu na profesjonalnej scenie. Był to festiwal gwiazd reżyserii.

Woyzeck
fot. Arkadiusz Ławrywianiec

Kleczewska stworzyła spektakl, w którym przemoc jest nieprzyzwoicie piękna i kusząca, co właśnie najbardziej mogło widzów zdziwić a wręcz zszokować. //

Drugą statuetkę Kleczewska otrzymała za spektakl *Dybuk* Teatru Żydowskiego w Warszawie. „Kleczewskiej udało się rzecz niezwykłą. Tradycyjną (i zakorzenioną w świadomości widzów) wizję żydowskiej przypowieści o miłości silniejszej niż śmierć, wpisała ona w nowoczesną formę teatralną. Nie gubiąc ani przez chwilę nostalgicznego klimatu pierwowzoru. Pozostała mistyka, zniknęły „obiegowe” ozdobniki folklorystyczne, często dodawane do tego utworu. Pomysł dał wspaniały efekt. Przed widzem przesuwają się piękne, wizyjne obrazy, najważniejsze pozostaje natomiast to, czego reżyserka i aktorzy nie eksponują nachalnie, a jednak wyraziście – nierozgrzeszone winy, przechodzą z pokolenia na pokolenie (...) Niesamowite, poetyckie i sensualne jednocześnie, przedstawienie zapada w pamięć” – notowała w „Dzienniku Zachodnim” Henryka Wach-Malicka.

Obecnie Kleczewska, posiadaczka m.in. Srebrnego Lwa, nagrody specjalnej Teatralnego Biennale w Wenecji, to jedna z najbardziej wyróżniających się reżyserek teatralnych proponująca odważne, wizualnie niezwykle spektakle dotyczące problemów społecznych, politycznych i egzystencjalnych. Artystka często reinterpretuje klasyczne teksty, które umieszcza w nowoczesnym, nieoczywistym kontekście.

Maja Kleczewska
fot. Arkadiusz Ławrywianiec

Spoza głównego strumienia

Wracając do edycji promujących dorobek młodych stażem reżyserów, na podium z Laurem Konrada w ręku stawały także Iwona Kempa i Monika Strzępka.

Kempa uhonorowana została za reżyserię spektaklu *Pakujemy manatki* z Teatru im. Wilama Horzycy w Toruniu w 2008 r. Pisano, że był to festiwal jubileuszowy, bo dziesiąty,

Pakujemy manatki
fot. Arkadiusz Ławrywianiec

ale i najsłabszy artystycznie. I że „zauważeni zostali twórcy mniej znani, jeszcze niemodni, wyraźnie spoza głównego strumienia” – jak napisała Małgorzata Ruda w „Dekadzie Literackiej”. Jednym z tych twórców była właśnie Iwona Kempa, świeżo wówczas upieczona dyrektorka teatru w Toruniu.

„*Pakujemy manatki* to test na relacje między reżyserem a zespołem. Kempa utrudniła sobie zadanie, rezygnując niemal zupełnie ze scenografii (jej scena to poczekalnia z kilkunastoma krzesłami), skupiając się wyłącznie na epizodach dwudziestu paru osób. Dla każdego znalazła odpowiednie minimum środków: wdowa Henia (Ewa Pietras) w różowym szlafroku poprzestaje tylko na wykrzyczanej chęci własnego zgonu. Babcia Bobba (Wanda Ślęzak) nie mówi ani słowa, wciąż tylko ucieka przed śmiercią. Jedna zaś z prowincjonalnych matek – Lola (Jolanta Teska) musi opowiedzieć o sobie zaledwie w kilku kwestiach o jajeczniczy czy kupie. Te małe epizody Kempa powiększyła do dwudziestu kilku pełnych ról i na tym polega jej reżyserski sukces – skomentowała w „Gazecie Wyborczej” Aleksandra Czapla-Oslisło.

Kempa wyróżnia się umiejętnością tworzenia kameralnych przedstawień, opartych na precyzyjnej grze aktorskiej. Często wybiera dramaty współczesne, zarówno polskich, jak i zagranicznych autorów. Jej spektakle zdobywały uznanie za emocjonalną głębię oraz ironiczne spojrzenie na człowieka i rzeczywistość.

Z kolei Monika Strzępka zdetronizowała współuczestników konkursu w 2013 r. spektaklem *W imię Jakuba S.*, która była koprodukcją Teatru Dramatycznego im. Gustawa Holoubka w Warszawie i Teatru Łażnia Nowa w Krakowie. „Spektakl o tożsamości Polaków, wywiedzionej od przywódcy <rzezi galicyjskiej>, kipi od pomysłów inscenizacyjnych. To wyrafinowana mieszanka pozornego chaosu, żelaznej konsekwencji ideowej i improwizacji, rodzaj teatru, który albo się kocha, albo nienawidzi. Strzępkę w Katowicach kochają – dostała również nagrodę publiczności, dziennikarzy i społecznego jury” – pisała Danuta Lubina-Cipińska w „Rzeczpospolitej”.

Wśród uczestniczek festiwalu w latach 2007-2016 znalazły się również: Agata Duda-Grac, Agnieszka Olsten, Barbara Wysocka, Ewelina Marciniak, Natalia Korczakowska, Monika Pęcikiewicz (dostała nagrodę od jury społecznego), Weronika Szczawińska (też dostała nagrodę od jury społecznego) czy Grażyna Kania.

Młode Interpretacje

Ciekawostką INTERPRETACJI w 2016 r. był cykl „Młode Interpretacje”. W jego ramach widzowie oglądali spektakle młodych reżyserów i reżyserek. Na czterech twórców pojawiły się trzy kobiety: Marta Ziółtek, Anna Karasińska i Alina Moś-Kerger.

Z nagrodami wrócili dwie pierwsze. Ziółtek – reżyserka, choreografka oraz performerka zyskała uznanie na polskiej scenie nowatorskim podejściem do sztuk performatywnych, które łączą taniec, performans, sztuki wizualne i teatr. W swojej pracy bada granice ciała, tożsamości, języka i przestrzeni, zajmuje się płcią, seksualnością, konsumpcjonizmem oraz wpływem współczesnych technologii na nasze życie.

Z kolei Karasińska ma swój unikalny styl, który polega na przekształcaniach tradycyjnej narracji teatralnej często w formie zabawy nią, a w swych spektaklach zaprasza artystów do przemyśleń nad tym, czym właściwie jest teatr i szerzej – performatywność.

W 2017 r. festiwal miał przerwę i powrócił na kulturalną mapę Katowic w 2018 r. w formule biennale, czyli w cyklu dwuletnim. I znów stał się wydarzeniem, którego głównym nerwem są spektakle młodych reżyserów. Trzem kolejnym edycjom INTERPRETACJI (2018, 2020 i 2022) przewodził jako dyrektor artystyczny Ingmar Villqist. Do konkursu o Laur Konrada zapraszano spektakle reżyserów i reżyserek, którzy debiutowali nie później niż 10 lat wcześniej.

Laur Konrada w 2018 r. otrzymała Daria Kopiec za spektakl *Zakonnice odchodzą po cichu* zrealizowane w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu. Wraz z nią o nagrodę starały się także dwie inne reżyserki młodego pokolenia: Katarzyna Kalwat i Magda Szpecht. O zwycięskiej realizacji Kopiec tak napisał Sławomir Szczurek dla E-teatru: „Spektakl doceniono za formalną dyscyplinę, realizację ważnego tematu, istotny głos w debacie publicznej, konsekwentną i czystą formę. To najbardziej oszczędne w środkach przedstawienie Interpretacji – fakt. Po tych wszystkich krzykach, wszechobecnym negliżu i wszędobylskich kamerach to odświeżający powrót do klasycznie pojmowanego teatru. Zachwyca prostotą – aż trudno uwierzyć, że to tyle i aż tyle”.

Kopiec para się nie tylko reżyserią w teatrze, ale znana jest także z filmów animowanych, dokumentalnych i fabularnych. W swoich realizacjach dotyka trudnych emocji, takich jak samotność, poszukiwanie tożsamości czy relacje międzyludzkie. Wrażliwość, oryginalna estetyka podkreślająca poetykę obrazu, emocjonalna głębia oraz umiejętność łączenia różnych mediów – to cechy charakterystyczne jej teatru.

W 2020 r. podczas edycji online (z powodu pandemii), Laur Konrada otrzymała Katarzyna Szyngiera za spektakl *Lwów nie oddamy* z Teatru im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie. Jak pisała Magdalena Mach w „Gazecie Wyborczej”, spektakl „Przyjmuje formę dynamicznie zmieniających się krótkich scenek, pokazujących rozmaite spojrzenia na relacje polsko-ukraińskie w historii i teraźniejszości. (...) Aktorzy świetnie wczuli się w patchworkową konstrukcję spektaklu, błyskawicznie przeobrażali się na scenie, zmieniali maski”.

Dziś nazwisko Szyngierki jest dobrze znane w teatralnym świecie – jest reżyserką jednego z najgłośniejszych spektakli ostatnich sezonów: musicalu *1989* w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie. W swoich przedstawieniach łączy formy dokumentalne i dramatyczne.

W 2017 r. festiwal miał przerwę i powrócił na kulturalną mapę Katowic w 2018 r. w formule biennale, czyli w cyklu dwuletnim. I znów stał się wydarzeniem, którego głównym nerwem są spektakle młodych reżyserów.

Iwona Kempa

fot. Arkadiusz Ławrywianiec

Konkursy towarzyszące

Podczas INTERPRETACJI odbywają się także konkursy towarzyszące. Od 2007 r. zrezygnowano z umieszczania w konkursie o Laur Konrada spektakli Teatru Telewizji, jednak w 2018 r. powołano do życia dwa równoległe konkursy na najlepszą reżyserię słuchowiska i spektaklu telewizyjnego. I na tym polu reżyserki też miały co nieco do powiedzenia – trzy z nich otrzymały nagrody.

W 2018 r. nagroda za najlepszą reżyserię konkursowego słuchowiska Teatru Polskiego Radia trafiła do Julii Mark za realizację sztuki *Uprawa roślin południowych metodą Miczurina*. W 2020 r. nagrodę w konkursie na najlepsze słuchowisko Teatru Polskiego Radia wygrała reżyserka Aleksandra Głogowska za *Przed sklepem jubilera*. A podczas INTERPRETACJI w 2022 r. za reżyserię najlepszego konkursowego spektaklu telewizyjnego (zrealizowanego w ramach cyklu TEATROTEKA przez Wytwórnię Filmów Dokumentalnych i Fabularnych w Warszawie) nagrodzona została Julia Ruszkiewicz za *Polowanie*.

→ Marta Odziomek

dziennikarka, recenzentka, redaktorka

Tworzy spektakle zaangażowane społecznie, poddając analizie współczesne problemy. Podejmuje tematykę tożsamości, pamięci zbiorowej, relacji międzyludzkich. Nacisk kładzie na aktorstwo, dialogi i autentyczność prezentowanych historii.

Drugą reżyserką, która pokazała w konkursie w czasie pandemii swój spektakl *Mistrz i Małgorzata* z Teatru Polskiego w Bielsku-Białej była Małgorzata Warsicka – dostała za niego nagrodę publiczności.

Jej prace są chwalone za wizualny rozmach, oryginalność oraz intelektualną głębię. Dbą o ich estetyczną stronę, często eksperymentuje w kwestii rozwiązań inscenizacyjnych. Ważną rolę w budowaniu klimatu jej spektakli odgrywa też interakcja muzyki z dramaturgią, można stwierdzić, że muzyka staje się integralną częścią teatralnej narracji.

W 2022 r. o Laur Konrada starał się spektakl *Maszyna* z Teatru Polskiego im. Hieronima Konieczki w Bydgoszczy wyreżyserowany przez Jagodę Szalc, która otrzymała za niego nagrodę publiczności. Reżyserka zadebiutowała tym tytułem w teatrze, a przyszła do niego ze świata filmu. W swej twórczości korzysta z oryginalnych środków wyrazu, eksperymentuje z formą i narracją, balansuje na granicy realizmu i surrealizmu, eksploruje różne stany emocjonalne człowieka, duchowe dylematy i relacje międzyludzkie.

Daria Kopiec

fot. Arkadiusz Ławrywianiec

Buntowniczk burzycielki, brutalistki

*Uznawana dziś jednomyślnie
za mistrzynię Anna Augustynowicz
stworzyła własny, oryginalny
i odrębny język sceniczny.*

Michał Centkowski

Objętość i charakter tego tekstu skłaniają, by spośród szeregu interesujących twórczyń polskiego teatru, przyrzeć się wnikliwiej tym, które ukształtowały jego współczesne oblicze. Wszystkie bohaterki tego tekstu gościły na katowickich Interpretacjach, przywoziły tu głośne, nierzadko skandalizujące spektakle.

➤ Przyjrzyjmy się zatem artystycznym sylwetkom trzech reżysererek reprezentujących różne estetyki, podejmujących w swojej twórczości różne tematy, a jednocześnie, pomimo różnicy generacyjnej – nie w ujęciu socjologicznym, ale w perspektywie dziejów współczesnego teatru – tworzących spektakle radykalne, odważne, podnoszące temperaturę artystycznej i publicznej debaty, nierzadko już kultowe.

Anna Augustynowicz

Uznawana dziś jednomyślnie za mistrzynię Anna Augustynowicz stworzyła własny, oryginalny i odrębny język sceniczny. Reżyserka przez lata z powodzeniem kierująca artystycznie Teatrem Współczesnym w Szczecinie przyzwyczaiła widzów do wnikliwych, precyzyjnych formalnie wiwisekcji kanonicznych tekstów. W jej przedstawieniach odgrywanych zwykle oszczędnym gestem w minimalistycznych, czarnych przestrzeniach, w kameralnych na pozór „chłodnych” sytuacjach, rozgrywają się najbardziej przejmujące dramaty ludzkie, zapisane w tekstach Szekspira i Wyspiańskiego, Gombrowicza i Marlowa, Brechta i Camusa. Augustynowicz doskonale odnajduje się we wszystkich niemal gatunkach.

Ale nie wszyscy pamiętają dziś być może, jak wielką rolę w twórczej biografii artystki odegrała nowa europejska dramaturgia, a zwłaszcza „nowy brutalizm”, który to właśnie Anna Augustynowicz, obok Krzysztofa Warlikowskiego, naj-

**Anna Augustynowicz
i Erwin Axer**
fot. Arkadiusz Ławrywianiec

silniej zaszczepiła na gruncie rodzimego teatru. Dramaturgia brytyjska – od początku bliska urodzonej w Dębicy reżyserce – w latach 90. XX wieku znalazła radykalnych odnowicieli w osobach i twórczości Sarah Kane, Marka Ravenhilla, Anthony Neilsona i innych. Dzieła niemal wszystkich autorów tego nurtu wystawiała na polskich scenach Augustynowicz.

Jako pierwsza, na scenie szczecińskiego Teatru Współczesnego wystawiła *Bez czułości* – sztukę znakomitej, zmarłej przedwcześnie feministycznej autorki Lindsay Clare McIntyre. Na tej samej scenie premierę miały głośne *Polaroidy Raven-*

Monika Strzępka
fot. Arkadiusz Ławrywianiec

„ O najważniejszych postaciach współczesnego polskiego teatru zaangażowanego, politycznego zwykło się pisać w kontekście nierozzerwalnego artystycznego duetu – bo też swoje najlepsze przedstawienia Strzępka i Demirski zrealizowali wspólnie.

W swoich spektaklach swobodnie łączących poetyckość z popkulturą sięgali zdecydowanie głębiej, niż zwykł sięgać publicystyczny teatr bulwarowy, o który długo ich oskarżano. Przyglądając się późnokapitalistycznej rzeczywistości pierwszych dwóch dekad XXI wieku, sięgali jednocześnie do socjokulturowych, postfeudalnych korzeni polskiej tożsamości, śledząc mechanizmy i tropy wielowiekowych traum kształtujących

hilla, stamtąd też w 1998 r. do Katowic przywiozła spektakl *Moja Wątroba Jest Bez Sensu Albo Zagłada Ludu* według dramatu Wernera Schwaba. Przejmujący i drapieżny portret życia rodzinnego, stanowiący bezlitosny i brutalny obrachunek austriackiego autora z pełną hipokryzji, konserwatywną moralnością, przyniósł artystce nie tylko Laur Konrada, ale także miejsce w historii współczesnego teatru „za przedstawienia odważne, mądre i dotykające bolesnych miejsc naszej epoki”.

Monika Strzępka

Osobną, spełnioną i najprawdopodobniej domkniętą już epokę w tejże historii stanowią z kolei inscenizacje dramatów Pawła Demirskiego przygotowane przez kolejną zdobywczynię Lauru Konrada – Monikę Strzępkę. O najważniejszych postaciach współczesnego polskiego teatru zaangażowanego, politycznego zwykło się pisać w kontekście nierozzerwalnego artystycznego duetu – bo też swoje najlepsze przedstawienia Strzępka i Demirski zrealizowali wspólnie. Ich twórcza odyseja, znaczone głośnymi realizacjami i najważniejszymi nagrodami, od Wałbrzycha, przez Wrocław, Kraków, aż do Warszawy – przyniosła spektakle błyskotliwe, prowokacyjne, bezczelne – bezkompromisowo portretujące społeczne koszty przemian ustrojowych. *Był sobie Polak, Polak, Polak i diabeł, Tęczowa Trybuna 2012, Dziady. Ekshumacja* – stały się dziełami kultowymi.

zbiorową wyobraźnię Polaków, ich wybory, decyzje. Choćby w pamiętnym przedstawieniu *W imię Jakuba S.*, za które Strzępka w 2012 r. otrzymała Laur Konrada – antycypując i znacznie wyprzedzając niezwykle popularny dziś nurt ludowej historii Polski.

Za tę wnikliwą obserwację rzeczywistości politycznej, dającej najlepszej próby teatr krytyczny, „za odwagę mówienia więcej i ostrzej, niż chcielibyśmy usłyszeć; za żywiołową teatralność łamiącą bariery «dobrego smaku» na rzecz «dobrego myślenia»” otrzymali Paszport Polityki.

Charakterystyczne, rozgrywające się gdzieś na tyłach rzeczywistości, śmietniskach owych znaczących bałaganów spektakle, konstruowała Strzępka, w ślad za poetyką dramatów Demirskiego ze strzępów rzeczywistości, jako absurdalny, dziki, pozornie rozgorączkowany, a jednocześnie precyzyjnie skomponowany polityczny kabaret, w którym groza sąsiaduje z czarnym nierzadko humorem. Niepoprawny politycznie, nadmiarowy i nadekspresyjny, łączący to, co wysokie i niskie.

To właśnie umiejętność segmentowania, precyzja i zdecydowanie w strukturyzowaniu znakomitych, palimpsestowych tekstów Demirskiego na chór postaci ożywiających i zaludniających teatralną rzeczywistość sprawiała, że ten pozorny chaos, sceniczny bałagan, nabierał sensów, mocy. Przeobrażał się w spójną, przejmującą, jak w przypadku *Nie-boska komedia. WSZYSTKO POWIEM BOGU!*, teatralną wizję o niezwyklej wprost sile i głębi.

Ten talent, niezwykle wycucie sceny i umiejętność konstruowania sugestywnej scenicznej rzeczywistości pokazała Strzępka także we własnej, indywidualnej twórczości. Choćby w niezwykle interesującej inscenizacji operowej *Joanna d'Arc na stosie* Honeggera. Obok Dario Fo, wystawiała Szekspira, Wyspiańskiego i Schwaba. Bogata biografia Moniki Strzępki obejmuje także dwuletnią, zakończoną w atmosferze kontrowersji dyrekturę w Teatrze Dramatycznym w Warszawie. Czy ten trudny epizod położy kres reżyserskiej działalności Strzępki? Czas pokaże.

Ewelina Marciniak

Po serii znakomitych, spektakularnych inscenizacji klasyków, Ewelina Marciniak – najmłodsza w tym gronie, choć równie utytułowana artystka – zniknęła na pewien czas z polskiego życia teatralnego. A to za sprawą błyskotliwej międzynarodowej kariery. Autorka wysmakowanych, zmysłowych inscenizacji, pracuje dziś na scenach niemieckich, szwajcarskich i austriackich. Prócz teatru dramatycznego reżyseruje opery, wystawia Szekspira i Goethego, Schillera i Jamesa, Wagnera i Fitzgeralda, podobnie jak w Polsce zachwycając publiczność – tworząc „teatr mieniący się barwami niczym ten Maxa Reinhardta”.

Laureatka Paszportu Polityki za „pracowitość, rozmach inscenizacyjny i poczucie humoru oraz eksplorowanie tematu kobiet w męskim świecie teatru”, a także niemieckiej nagrody Fausta, zadebiutowała w Katowicach znakomitą *Zbrodnią* według Gombrowicza. Później nagrody zbierał tu jej gdański *Portret Damy*. Jednak najważniejszy i najlepszy z jej dotychczasowych polskich spektakli, czyli *Śmierć i Dziewczyna*, w wyniku politycznego skandalu, który zakończył okres największej świetności artystycznej Teatru Polskiego we Wrocławiu, ostatecznie do Katowic nie dotarł.

Marciniak w swojej twórczości chętnie portretuje kobiety, uważnie przyglądając się mechanizmom kulturowej obróbki, jakiej są poddawane. Inscenizuje klasykę, jednocześnie chętnie sięgając po teksty najważniejszych autorów nowej europejskiej literatury i dramaturgii, choćby Jelinek czy Tove Ditlevsen. Poddając wnikliwej wnikliwej strukturę międzyludzkich relacji opartych nierzadko na przemocy, bada społeczne konstrukty i instytucje, przygląda się rodzinie. W jej wysmakowanych scenicznych obrazach odbija się często brzydota, okrucieństwo

i rozkład świata opartego na kłamstwie, chciwości i wzajemnym uprzedmiotowieniu. Ale też szuka dla swoich postaci alternatywnych scenariuszy, wyzwolenia z odwiecznych kolein społecznego porządku, patriarchalnych mechanizmów i pełnych przemocy (symbolicznej i fizycznej) relacji. Szuka wspólnoty. Wnikliwie eksplorując literackie teksty, buduje sugestywne sceniczne światy.

Bohaterki tego tekstu łączy niesłabnący artystyczny apetyt i odwaga. W podejmowaniu tematów chętnie przemilczanych, otwartości na to co nowe, nierozpoznane. W kształtowaniu własnego języka. We wnikliwej, często krytycznej lekturze tekstów, w połączeniu z niezwykłą wyobraźnią, pozwalającą nieraz przekroczyć granicę Scenicznego. Odwaga upartego poszukiwania z pomocą literatury i teatru, prawdy o drugim człowieku i świecie.

→ Michał Centkowski
członek komisji doradczej Festiwalu
INTERPRETACJE 2024

Ewelina Marciniak
fot. Arkadiusz Ławrywianiec

Marciniak w swojej twórczości chętnie portretuje kobiety, uważnie przyglądając się mechanizmom kulturowej obróbki, jakiej są poddawane. Inscenizuje klasykę, jednocześnie chętnie sięgając po teksty najważniejszych autorów nowej europejskiej literatury i dramaturgii. //

SPEKTAKLE NA OTWARCIE I ZAMKNIĘCIE FESTIWALU

MATKI. PIEŚŃ NA CZAS WOJNY

Chór na każdy czas

Dorota Buchwald

Marta Górnicka od lat tworzy w teatrze radykalnie mocną i silną formę, która – według jej deklaracji ideowych – jest reakcją na najtrudniejsze wydarzenia rzeczywistości. Ta forma to spektakl chóralny. CHÓR, który nie tylko przywołała z dalekiej teatralnej pamięci jako komentatora scenicznych wydarzeń, ale uczyniła z CHÓRU głównego i jedynego bohatera swoich spektakli – a właściwie bohaterkę, bo w jej wersji jest to przede wszystkim chór kobiet.

Jedno sceniczne ciało

W idei Marty Górnickiej CHÓR nie jest przypadkowym zbiorem odrębnych osób i głosów (choć zawsze do zespołu szuka indywidualności, z których czerpie energię!), ale jedno sceniczne CIAŁO, które się odpowiednio porusza, oddycha i mówi. Ciało, które wyraża – wzmacniając poprzez swoją

zwielokrotnioną siłę – ból każdego/każdej z jego członków. Krzycząc, śpiewając, wrzeszcząc, szepcząc, jęcząc, piszcząc, melorecytując, skamląc – angażuje i porusza widzów, wytrąca ich z bierności, popycha do działania w sprawach, o których nie powinno się, a właściwie nie wolno milczeć. Każdy chóralny spektakl Górnickiej to społeczny lub polityczno-społeczny pamflet. Mocny, trudny, niedbający o polityczną poprawność, atakujący bez znieczulenia i czytelny w każdym miejscu, gdzie zabrzmi.

Jej najnowsze przedstawienie *Matki. Pieśń na czas wojny* zmusiło do płaczu kilkutysięczną widownię zgromadzoną w lipcu tego roku na dziedzińcu honorowym pałacu papieskiego w Awinionie. Pisano w relacjach, że Chór Kobiet wstrząsnął murami Awinionu, jak nikt od dawna.

Z perspektywy dzisiejszych, niezwykle sukcesów międzynarodowych projektów Marty Górnickiej, aż trudno uwierzyć, że początki były bardzo trudne. Przez kilka lat nie znajdowała ani instytucjonalnego partnera, ani miejsca do zrealizowania swojego pomysłu na teatr adekwatny do współczesności. Dyrektorzy teatrów nie bardzo wierzyli, że CHÓR uda się jako pełna forma teatralna.

Że jest to możliwe, udowodnił pierwszy spektakl, którego premiera odbyła się 13 czerwca 2010 r. w Instytucie Teatralnym w Warszawie. Spektakl nosił symboliczny tytuł *Chór kobiet. TU MÓWI CHÓR: tylko 6 do 8 godzin, tylko 6 do 8 godzin...* i był niezwykle poruszającym feministycznym manifestem wyskandowanym perfekcyjnie a cappella przez 25 kobiet wybranych przez reżyserkę w castingu i zestrojonych jak najlepszej klasy instrument. Przygotowanie przedstawienia – jak mówiły uczestniczki – to było coś więcej niż praca. W chórze nie było rozpisanych ról, a trzeba było wyrazić własne emocje, niepokoje, doświadczenia i jednocześnie dostroić się do unisono. Musiał powstać wieloosobowy jednogłos. Nie było to łatwe dla zróżnicowanego zawodowo i życiowo zespołu i perfekcyjnej reżyserki.

Spektakl odniósł ogromny sukces.

Tułacze życie

Rok później powstał drugi scenariusz – *Magnificat*, którego tematem był wzorzec do naśladowania, jakim jest w katolickiej Polsce Maryja i stosunek do tego wzorca współczesnych kobiet. Spektakl zdobył nagrodę festiwalu Fast Forward w Braunschweigu, a Chór Kobiet zaczął swoje istnienie zaznaczać coraz częściej w różnych częściach świata. Ta popularność stała się paradoksalnie przyczyną kłopotów. Koordynacja i organizacja pokazów wymagała struktury i finansów, których Instytut Teatralny już nie mógł zapewnić. CHÓR zaczął więc swoje tułacze życie, co znów paradoksalnie, dodało mu nowej siły. Spektakle przygotowywane w różnych miejscach, z coraz to innymi zespołami, uniwersalizujące sprawy z pozoru lokalne, mają naprawdę potężną moc rażenia.

Chór Romów, który zabrzmiał w 2013 r. w Koszycach, gdzie istnieje jedno z największych w Europie gett dla Romów, był niezwykle skutecznym sposobem na danie głosu wykluczonej i opresjonowanej społeczności. Zrealizowany rok później w Tel Awiwie spektakl *Matka Courage nie będzie milczeć. Chór na czas wojny*, w trakcie wojny w strefie Gazy, próbował stworzyć równoprawny dialog pomiędzy skonfliktowanymi stronami. W 60-osobowym chórze znalazły się głosy Żydów, Arabów, palestyńskich dzieci i izraelskich żołnierzy.

W *Hymnie do miłości* (z podtytułem *Na orkiestrę, chór pluszaków i innych*) wyśpiewywanym ze sceny Teatru Polskiego w Poznaniu w 2017 r. chodziło o „wiwisekcję” naszej narodowej tożsamości, na którą składają się skrajnie różne poglądy, powodujące podziały nie do posklejania. *Każdemu, co mu się należy* – spektakl zrealizowany z Münchner Kammerspiele i Maxim Gorki Theater w 2018 r. – powracał radykalniej niż pierwszy Chór Kobiet do spraw feministycznych. Najbardziej zaś polityczne i zarazem monumentalne były *Grundgesetz* przed Bramą Brandenburską w Berlinie (2018 r.) z udziałem 50. performerów/performerek różnych zawodów, różnych życiowych ścieżek i poglądów oraz *Konstytucja na Chór Polaków* wyskandowana przez Chór Kobiet, kibiców Legii, uchodźców, emerytów, aktywistów i dzieci w Teatrze Nowym w Warszawie (2019 r.).

W 2018 r. Marta Górnicka zdobyła Paszport „Polityki”, a w 2019 r. uzyskała rezydencję w Maxim Gorki Theater w Berlinie, przy którym zorganizowała Instytutu Politycznego Głosu. Pracuje tam nad doskonaleniem swojej formy. Kiedy wybuchła wojna w Ukrainie zawiesiła pracę i przyjechała do Polski pomagać, najpierw jako wolontariuszka. Potem powstał pomysł na teatr.

■ *Ciało, które wyraża – wzmacniając poprzez swoją wielokrotną siłę – ból każdego/każdej z jego członkiń. Krzycząc, śpiewając, wrzeszcząc, szepcząc, jęcząc, piszcząc, melorecytując, skamląc – angażuje i porusza widzów, wytrąca ich z bierności, popycha do działania w sprawach, o których nie powinno się, a właściwie nie wolno milczeć.*

Współczesne Kasandry

Matki. Pieśń na czas wojny to chór 21. współczesnych Kasandr. Mają od 9 do 71 lat. Są Ukrainkami, Białorusinkami i Polkami. Każda z wyjątkowym doświadczeniem i inną historią życiową. Są z Mariupola, Kijowa, Irpienia, Charkowa i Warszawy. Spektakl „utkał się” z ich dramatycznych opowieści, ze świadectw uciekinierek od bomb i prześladowań i tych, co przyjęły tułaczki pod swój dach. Każda opowieść jest poruszająca. Kobiety mówią o wojnie, o przemocy wobec niewinnych. O wciąż tym samym od wieków strachu matek i żon, o okrucieństwach wobec dzieci. O naszym zobojętnieniu wobec tego wojennego okrucieństwa, o odpowiedzialności.

Marta Górnicka uważa, że chór przynosi do teatru coś, czego widzowi bardzo dziś brakuje – moc trans generacyjnej wspólnoty, mądrość, siłę leczniczą, pochodzącą z najstarszych tradycji muzycznych. Ukraińskie wyliczanki dziecięce, tradycyjne pieśni, zaklęcia i wypowiedzi polityczne miksują się w jej przedstawieniu ze sobą, a spektakl rozpoczyna niezwykle ukraińska pieśń rytualna – *szczedriwka* – wykonywana zawsze dla bardzo konkretnej osoby jako życzenie szczęścia i odrodzenia. Przez wieki wierzono w moc tego rytuału, ufano, że dobre słowa i życzenia na pewno się spełnią. Tę właśnie pieśń kobiety na scenie kierują do widzów. I patrzą widzom w oczy.

„To dla nas ważne, aby naszym spektaklem utrzymywać przy życiu obrazy wojny w Ukrainie, kiedy znikają one z pierwszych stron gazet. Chcemy być nie tylko jej głosem w Europie i na świecie, ale także uniwersalnym głosem wszystkich prześladowanych i zmuszonych do ucieczki” – mówi o misyjności swojego projektu reżyserka w wywiadzie dla „Tagesspiegel”.

Reakcje widzów podczas pokazów w Europie są emocjonalne i entuzjastyczne. *Matki* były prezentowane w Piccolo Teatro w Mediolanie, na festiwalu SPRING w Utrechcie, w Salzburgu, Düsseldorfie, podczas Performing Democracy Festival we Fryburgu. W sierpniu otwierały festiwal Theater Spektakel w Zurychu, był Awinion, Comedie de Geneve, a potem Paryż, Bordeaux i Lyon.

Jak relacjonują członkinie zespołu, owacje po spektaklu są czasami bardzo długie, jakby widzowie chcieli coś taką reakcją zespołowi przekazać. Są poruszeni, silne emocje „wymieniają się” pomiędzy sceną a publicznością. „Przypuszczam i chcę wierzyć, że te poruszające reakcje są znakiem, że nasz spektakl zmienia coś w ludziach, prowokuje ich do myślenia o wojnie i sytuacji w Europie, a być może, każe im wziąć odpowiedzialność za własne decyzje, wybory, które podejmujemy w zasadzie w każdej chwili. To do nas należy decyzja czy zatrzymamy na chwilę spojrzenie na obrazie wojny, czy też uciekniemy wzrokiem do postów z memami, kotami i psami na Facebooku i Instagramie” – mówi Górnicka w rozmowie z Mateuszem Baranem w TVP Info.

Spektakle chóralne Marty Górnickiej – w jej założeniach artystycznych – mają być teatralną odpowiedzią „na rzeczywistość”. A rzeczywistość, zdaniem reżyserki, jest coraz bardziej monstrualna, w związku z tym i CHÓR musi stać się „monstrum” i być czasem okrutny, nieprzyjemny, nawet wstrętny (reżyserka osoby na scenie porównuje do

у Європи воєнна травма

*Chcemy być nie tylko jej głosem
w Europie i na świecie, ale
także uniwersalnym głosem
wszystkich prześladowanych
i zmuszonych do ucieczki”
– mówi o misyjności
swojego projektu reżyserka
w wywiadzie dla
„Tagesspiegel”.*

Matki. Pieśń na czas wojny
fot. Bartek Warzecha

wykrzywionych Gorgon na egidzie Ateny). Jego zadanie bywa bardzo trudne, bo trzeba stanąć przed publicznością twarzą w twarz, wiedząc, że to spotkanie będzie bolało obie strony.

CHÓR bez Marty Górnickiej nie śpiewa. Reżyserka jest także dyrygentką, jest więc na każdym spektaklu ze swoją batutą. Dyryguje CHÓREM z widowni, najchętniej ze środka dziesiątego rzędu. Niezwykle precyzyjnie prowadzi ten wieloosobowy jednogłos, żeby ze słów – uwolnionych z utartych znaczeń, inaczej zestawionych i skojarzonych, inaczej zaakcentowanych – wydobyć muzykę. CHÓR podąża za znakami

pałeczki – staccato, legato, crescendo, fortissimo, a potem piano. I wtedy wszyscy czują, że z muzyki wydobywa się to, co najważniejsze, to, co pomiędzy słowami, co nie da się wypowiedzieć, ale da się odczuć.

CHÓR ma moc.

→ Dorota Buchwald
członkini komisji doradczej
Festiwalu INTERPRETACJE 2024

MATKI PIEŚŃ NA CZAS WOJNY

MOTHERS A SONG FOR WARTIME

W przeszłości CHÓR
miał uświęcać
wyjątkowość życia,
służyć odrodzeniu,
odnowieniu.
Był siłą przeciwną sile
UNICESTWIANIA.
I z tej siły czerpie
nasz spektakl

MARTA GÓRNICKA

Matki. Pieśń na czas wojny
fot. Bartek Warzecha

Wojenne rytuały przemocy wobec kobiet są niezmiennie. Wojna stawia przed Europą pytania ostateczne: o odpowiedzialność w obliczu zagrożenia i o nasze mechanizmy obronne. Ze świadectw matek i dzieci – Ukrainek, Białorusinek i Polek: tych, które uciekły przed wojną; tych, które uciekły przed prześladowaniem i tych wreszcie, które otworzyły przed nimi domy w Polsce – Marta Górnicka, reżyserka, autorka CHÓRU KOBIET i założycielka Instytutu Politycznego Głosu w Maxim Gorki Theater w Berlinie, tworzy wraz z zespołem spektakl chóralny.

MATKI. PIEŚŃ NA CZAS WOJNY

Marta Górnicka & zespół
Fundacja Chór Kobiety w Warszawie

W jego skład wchodzi 21 ukraińskich, polskich i białoruskich kobiet w wieku od 9 do 71 lat, każda z wyjątkowym doświadczeniem politycznym i inną historią życiową, uciekinierki z Mariupola, Kijowa, Irpienia i Charkowa. Ten CHÓR MATEK NA CZAS WOJNY poszukuje nowego, post-operowego głosu chóralnego, nawiązującego do chórów żeńskich z VII w. p.n.e.

Ukraińskie wyliczanki dziecięce, tradycyjne pieśni, zaklęcia i wypowiedzi polityczne miksują się ze sobą.

Spektakl „na czas wojny” rozpoczyna szchedriwka (ukr. щедрівка) – tradycyjna ukraińska pieśń – życzenie szczęścia i odrodzenia. Jej historia sięga czasów przedchrześcijańskich i prawdopodobnie liczy tysiące lat. Rytuał śpiewania szchedriwek wykonywały tylko kobiety lub kobiety z dziećmi, i zawsze dla konkretnej osoby. Wierzono w moc tej pieśni, ufano, że jej słowa i dobre życzenia na pewno się spełnią. Te wyśpiewane życzenia są dziś kierowane do wszystkich ludzi, na nowy czas; na całe życie.

📌 **Spektakl z napisami w języku angielskim oraz ukraińskim.**

Występują:

• Liza Kozlova	• Katarzyna Jaźnicka
• Palina Dabravolskaja	• Bohdana Zazhytska
• Svitlana Onischak	• Anastasiia Kulinich
• Kateryna Taran	• Hanna Mykhailova
• Svitlana Berestovska	• Katerina Aleinikova
• Valeriia Obodianska	• Elena Zui-Voitekhovskaya
• Sasha Cherkas	• Kamila Michalska
• Mariia Tabachuk	• Maria Robaszkiewicz
• Yuliia Ridna	• Polina Shkliar
• Natalia Mazur	• Ewa Konstanciak
• Aleksandra Sroka	

Twórcy:

- **Koncepcja, reżyseria** – Marta Górnicka
- **Libretto** – Marta Górnicka & zespół (ukraińsko-białorusko-polski)
- **Muzyka** – Wojciech Frycz, Marta Górnicka, tradycyjna muzyka ukraińska, białoruska i polska; cytaty ze „Szchedriwki” Nikołaja Leontowicza
- **Choreografia** – Evelin Facchini
- **Scenografia** – Robert Rumas
- **Kostiumy** – Joanna Załęska
- **Asystentka kostiumografki** – Maria Wierzbicka
- **Współpraca dramaturgiczna** – Olga Byrska, Maria Jasińska
- **Wideo, dokumentacja wideo** – Michał Rumas, Justyna Orłowska
- **Projekcje wideo** – Michał Jankowski
- **Światło** – Artur Sienicki
- **Trenerka głosu i przygotowanie wokalne** – Joanna Piech-Sławecka
- **Asystentka reżyserki** – Bazhena Shamovich
- **Inspicjentka** – Sylwia Mączarowska
- **Asystentka choreografki** – Maria Bijak
- **Warsztaty ruchowe** – Krystyna Lama Szydłowska
- **Ukraińskie tłumaczenie libretta** – Olesya Mamchych
- **Białoruskie tłumaczenie libretta** – Maria Pushkina
- **Angielskie tłumaczenie libretta** – Aleksandra Paszkowska
- **Konsultacja z zakresu etnomuzykologii ukraińskiej** – Anna Ohrimchuk

/// *Nasz spektakl mówi o kobietach i wojnie.
O mechanizmach obronnych, o odpowiedzialności.
O naszej reakcji na wojnę w Europie.
O rytuałach przemocy wojennej wobec kobiet
i cywili, które są wciąż takie same.*

MARTA GÓRNICKA

Matki. Pieśń na czas wojny
fot. Bartek Warzecha

- **Konsultacja dot. ukraińskich zabaw dziecięcych** – Venera Ibragimova
- **Tłumaczenie podczas prób** – Marharyta Huretskaya
- **Przygotowanie napisów** – Zofia Szymanowska
- **Producentki z ramienia Fundacji CHÓR KOBIET** – Marta Kuźmiak, Iwa Ostrowska
- **Producentki trasy międzynarodowej z ramienia Fundacji CHÓR KOBIET** – Alicja Berejowska, Anna Galas-Kosil
- **producentka z ramienia Teatru Powszechnego** – Magdalena Płyszewska
- **Produkcja** – Fundacja CHÓR KOBIET
- **Koprodukcja** – Teatr Powszechny w Warszawie; Maxim Gorki Theater (Berlin); Festival d'Avignon; Maillon, Théâtre de Strasbourg – Scène européenne; SPRING Performing Arts Festival (Utrecht); Tangente St. Pölten – Festival Für Gegenwartskultur (Austria)
- **Partnerzy projektu** – Teatr Dramatyczny im. Gustawa Holoubka; Nowy Teatr w Warszawie; Euro Scene Festival w Lipsku; Instytut Ukraiński; Fundacja dla Wolności w Warszawie (niezależna, publiczna organizacja non-profit działająca na rzecz migrantów z Ukrainy, Czeczenii, Białorusi, Tadżykistanu i innych krajów, którzy osiedlili się w Warszawie i do których kierowane jest największe wsparcie); „Przystanek Świetlica” (świetlica dla dzieci i młodzieży migranckiej); Solidarny Dom Kultury „Słonecznik” (centrum społeczności ukraińskich artystów w Warszawie)

Premiera: 29 września 2023, Teatr Powszechny im. Zygmunta Hübnera, Warszawa.

Premiera francuska: 4 października 2023, Maillon, Théâtre de la Ville de Strasbourg, Strasbourg.

Premiera niemiecka: 4 listopada 2023, Maxim Gorki Theater, Berlin.

Matki. Pieśń na czas wojny
fot. Bartek Warzecha

/// Kiedy Ukraina krzyczy, potrzebujemy praktyk na długo sprzed narodzin teatru, które przynosi CHÓR. Potrzebujemy teatru z jego siłą zmiany. Z jego siłą zapamiętywania tego, co najpotworniejsze, a co trauma wojny chciałaby usunąć z pola widzenia. Teatru nowych form solidarności i nowego rytuału. Miejsca, w którym lepszy świat jest wyobrażalny i możliwy.
MARTA GÓRNICKA
DLA „THEATER DER ZEIT“

MARTA GÓRNICKA

Marta Górnicka – reżyserka teatralna, twórczyni i dyrygentka teatru chórowego – współczesnej koncepcji antycznego chóru. Absolwentka Wydziału Reżyserii Dramatu Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie oraz Warszawskiej Szkoły Muzycznej im. Fryderyka Chopina, studiowała na Uniwersytecie Warszawskim i w Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej w Krakowie. Jej pokazywane w kraju i na świecie chóralne spektakle, wykorzystujące rozmaite techniki wokalne, powstające z udziałem wykonawców-amatorów, są silnie polityczne i mierzą się z gorącymi tematami. Mówią o kobietach i Kościele, o nacjonalizmie i rosnącej nienawiści do „obcych”.

Pierwszy taki spektakl z udziałem chóru Górnicka zrealizowała w 2010 r. w Instytucie Teatralnym z aktorkami i amatorkami. Był to *Tu mówi chór* będący kolażem tekstów kultury, codziennego języka, sloganów reklamowych, przepisów, cytatów z filmów i baśni. Ro później powstał *Magnificat* konfrontujący się z obrazem kobiecości w Kościele – postacią Najświętszej Marii Panny.

Oryginalność zaproponowanej przez Górnicką formuły teatralnej zaowocowała nagrodami i zaproszeniami na festiwale w kraju i zagranicą.

W 2013 r. powstała *Requiemasyna* z mężczyznami w rolach głównych (w koprodukcji z Narodowym Teatrem w Strasburgu) na podstawie tekstów Broniewskiego przeplatanych reklamami i tekstami antycznymi.

W 2014 r. w Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Tel Awiwie reżyserka pokazała projekt *Matka Courage nie będzie milczeć. Chór na czas wojny*. Wystąpił w nim 60-osobowy chór matek arabskich i żydowskich, izraelskich tancerzy-żołnierzy i arabskie dzieci. Projekt był częścią tryptyku, którego kolejne odsłony miały premiery w Polsce oraz w Niemczech, wzięły w nim udział funkcjonujące w radykalnie skonfliktowanych społecznościach grupy.

W 2016 r. Górnicka zaprosiła Polaków do wspólnego czytania Konstytucji – w Nowym Teatrze ustawę zasadniczą wspólnie przeczytali reprezentanci różnych grup społecznych.

W 2017 r. w Teatrze Polskim w Poznaniu zaprezentowała *Hymn do miłości*, spektakl na „orkiestrę, chór pluszaków i innych”.

W 2018 r. została laureatką nagrody Paszporty Polityki w kategorii Teatr.

W 2019 r. W berlińskim Maxim Gorki Theater ruszył Instytut Politycznego Głosu – projekt Górnickiej będący kontynuacją zainteresowania artystki potencjałem politycznym formy chóralnej w jej współczesnym obliczu.

W 2023 r. libretto jej kolejnej pracy *Matki. Pieśń na czas wojny* zostało przeczytane na Festiwalu w Awinionie. Premiera odbyła się jesienią tego samego roku. Spektakl nazwany został przez Górnicką „kolektywem współczesnych Kasandr”. To efekt pracy z grupą 21. kobiet w wieku od 10 do 71 lat – Ukrainkami uciekającymi przed wojną, Białorusinkami, które doświadczyły prześladowań politycznych i Polkami, które otworzyły swoje domy dla wojennych uchodźczyń.

(Biogram powstał w oparciu o tekst z Culture.pl)

Marta Górnicka
fot. Esra Rothoff

Spotkanie z Afgankami

Katarzyna Niedurny

O spektaklu *Underground Girls* było głośno jeszcze przed jego premierą. Nie był to zresztą pierwszy raz, kiedy reżyser teatralny Jakub Skrzywanek poruszył temat wzbudzający zainteresowanie i kontrowersje wśród widzów, mediów oraz osób zaangażowanych politycznie i aktywistycznie.

Spektakl ukazuje pozycję kobiet w afgańskim społeczeństwie, ich pragnienie wolności i walkę o przetrwanie w skrajnie patriarchalnym świecie.

Laureat Laury Konrada ma na swoim koncie m.in. spektakl *Mein Kampf* bazujący na książce Adolfa Hitlera, sceniczną opowieść o ostatnich chwilach Jana Pawła II (*Śmierć Jana Pawła II*), przedstawienie o psychiatrii dziecięcej i młodzieży LGBTQ+ (*Spartakus. Miłość w czasach zarazy*), a także operę o złych warunkach mieszkaniowych w Polsce (*Człowiek z papieru. Antyopera na kredyt*).

Zagrożona premiera

Spektakl uznanego na arenie międzynarodowej reżysera zrealizowany na uzbeckiej scenie The Ilkhon Theatre of Mark Weil można było dotąd obejrzeć w Europie tylko raz! Przedstawienie opowiada o sytuacji kobiet z sąsiadującego z Uzbekistanem Afganistanu (warto dodać, że premiera odbyła się już po przejściu tam władzy przez talibów).

Teatr Jakuba Skrzywanka, mimo trudnych i gorących społecznie tematów, nie podsycza sporów, nie dzieli na wrogie obozy, lecz zachęca do rozmowy, spotkania i podjęcia dialogu.

Zaczęło się od międzynarodowego skandalu. Dzień przed pierwszym pokazem do siedziby teatru weszli przedstawiciele uzbeckich służb oraz uzbrojeni żołnierze, próbując wymusić odwołanie spektaklu. Powodem tej interwencji była obawa, że „pokazanie społeczeństwu sytuacji społecznej, religijnej i politycznej w Afganistanie z perspektywy zachodniego światopoglądu, potępienie wartości oraz tradycji narodowych i religijnych, może wpłynąć na stabilne stosunki między narodami uzbeckim i afgańskim oraz na dwustronne stosunki państwowe” – czytamy w oficjalnym oświadczeniu służb. Mimo wszystko premiera doszła do skutku, głównie dzięki ingerencji przedstawicielstwa Unii Europejskiej, które od początku było zaangażowane w projekt, a także decyzji o podjęciu ryzyka przez teatr oraz odwadze grających w spektaklu aktorek.

Patriarchat kontra marzenia

Na scenie możemy zobaczyć spektakl luźno oparty na książce *Chłopczyce z Kabulu. Za kulisami buntu obyczajowego w Afganistanie* autorstwa szwedzkiej dziennikarki Jenny Nordberg, wzbogacony o wywiady i kwerendę przeprowadzoną przez twórców przedstawienia. Spektakl ukazuje pozycję kobiet w afgańskim społeczeństwie, ich pragnienie wolności i walkę o przetrwanie w skrajnie patriarchalnym świecie. Na scenie przeplatają się fakty oparte na dokładnym researchu, opowieści o odwadze bycia sobą w niesprzyjającym otoczeniu, chwile wzruszenia, a także duża dawka humoru. Przestrzeń wolności bohaterki realizuje się w dowcipie, ironii oraz nieskrępowanych marzeniach o innej przyszłości. Śmiech i wyobraźnia stają się bronią, tworzeniem miejsca dla siebie i sygnałem nadziei.

Spektakl jest efektem współpracy reżysera z m.in. irlandzko-amerykańską dramaturżką Emily Reilly i polską tancerką i choreografką Agnieszką Kryst. Na scenie w kalejdoskopie różnych gatunków, pojawia się wykład doktor F., która udziela kobietom porad, jak urodzić syna, aby podnieść swój status społeczny i zabezpieczyć przyszłość. Widzowie obserwują nieoczywistą parodię kluczowych scen z *Titanica*, odgrywa-

nych przez dwie dziewczyny marzące o wyjściu poza świat aranżowanych małżeństw, brutalnie i komicznie przerywanych przez ich matki, które zadają rzeczowe pytania romantycznej historii. Oglądamy wzruszające sceny taneczne i muzyczne oraz moment, w którym kobiety ubrane w suknie ślubne walczą o najkorzystniejsze zamążpójście.

Te sceny i wiele innych tworzą obraz społeczeństwa, w którym kobiety nie mogą swobodnie decydować o własnym ciele, a dominujący patriarchat określa ich pozycję i odbiera kolejne przestrzenie wolności, o które trudno jest walczyć. Choć spektakl odnosi się do konkretnego miejsca na mapie świata, wywoływane w nim emocje przekraczają granice kulturowe, łącząc widzów z różnych krajów i kontekstów kulturowych we wspólnym akcie oglądania i próbie zrozumienia.

Między faktem a spotkaniem

W *Underground Girls* widoczne jest to, co najciekawsze w teatrze Jakuba Skrzywanka, a co mogli zobaczyć widzowie podczas poprzedniej edycji festiwalu Interpretacje, oglądając zwycięski spektakl *Śmierć Jana Pawła II*. Skrzywanek skupia się na faktach i dąży do tego, aby teatr był jak najbliżej rzeczywistości, zbierając jej fragmenty i tworząc z nich na scenie nowe konstelacje. Fakty, które pojawiają się w jego spektaklach, mogą być dokumentami, danymi statystycznymi, wywiadami, reportażami czy źródłami sądowymi. A z nich sceny są wypracowywane za pomocą metody rekonstrukcji. Skrzywanek śledzi rzeczywistość i zatrudnia do tego ekspertów.

W przypadku *Spartakusa* doprowadziło go to do spotkania z osobami reprezentującymi środowiska LGBTQ+, ich rodzicami oraz specjalistami z zakresu medycyny i psychiatrii. W *Śnie nocy letniej* (współreżyserowanym z Justyną Sobczyk) research przeprowadzono m.in. wśród osób z niepełnosprawnościami (grających w spektaklu), ich rodzin oraz asystentek seksualnych.

Efektom tych poszukiwań i dociekania prawdy jest spotkanie – nie tylko różnych grup eksperckich podczas przygotowania spektaklu, ale także widzów z wypracowanym na scenie światem. Wówczas określenia takie jak „kontrowersyjny temat», „podsycanie kłótni» czy „łamanie tabu» ustępują miejsca bardziej adekwatnym do tego, co oglądamy: „miejsce spotkania,» „potrzeba rozmowy,» „przestrzeń refleksji”. Teatr Jakuba Skrzywanka, mimo trudnych i gorących społecznie tematów, nie podsycza sporów, nie dzieli na wrogie obozy, lecz zachęca do rozmowy, spotkania i podjęcia dialogu.

Underground Girls to dla polskiej widowni szansa na kontakt z rzeczywistością znaną głównie z mediów, kilku haseł, paru fotografii czy pojedynczych artykułów. Pozwala poznać historie kobiet pragnących zmiany, wolności i praw, które w naszej części świata wydają się oczywiste i niepodważalne. To także okazja, by poczuć bliskość z tym, co na pozór dalekie i inne, i stworzyć przestrzeń prawdziwego spotkania.

**→ Katarzyna Niedurny
członkini komisji doradczej
Festiwalu INTERPRETACJE 2024**

Choć spektakl odnosi się do konkretnego miejsca na mapie świata, wywoływane w nim emocje przekraczają granice kulturowe, łącząc widzów z różnych krajów i kontekstów kulturowych we wspólnym akcie oglądania i próbie zrozumienia.

Underground Girls
fot. Anton Kuznetsov

UNDERGROUND GIRLS

Emily Reilly i Jakub Skrzywanek

Teatr Ilkhom im. Marka Weila w Taszkencie, Uzbekistan

Dawno, dawno temu, w odległej krainie, nadszedł dla kobiet koniec świata. Oto ich historia, ich siła, ich walka o przetrwanie i ich ból. *Underground Girls* to eksploracja wolności i ucisku.

➤ Sztuka powstała na podstawie książki szwedzkiej dziennikarki Jenny Nordberg *Underground Girls of Kabul: In Search of Hidden Resistance in Afghanistan* z 2014 r. Opowiada o praktyce „bacha posh”, co oznacza „ubrana jak chłopiec”. W niektórych afgańskich rodzinach, gdzie nie urodzili się synowie, praktykuje się sytuację, w której dziewczynki – przed okresem dojrzewania – są ubierane i wychowywane jak chłopcy. Książka opowiada o tym, jak dużą presję społeczeństwo wywiera na kobiety, aby urodziły chłopca, jak różni się wychowanie synów i córek oraz jakie przywileje można uzyskać, ubierając się jak chłopiec.

Sztuka *Underground Girls* stara się odpowiedzieć na pytania: dlaczego społeczeństwo preferuje mężczyzn? Dlaczego wciąż tak trudno nam przyznać, że kobiety i mężczyźni mogą być równi? Projekt bada katastrofalne skutki pozbawienia kobiet wolności. Dziś próbują one walczyć o podstawowe prawa człowieka, o wolność bycia niezależnymi i wykształconymi kobietami. O możliwość decydowania o własnym losie. Spektakl jest próbą oddania głosu tym, których krzyku nie chcemy jeszcze słyszeć.

Wywiady z afgańskimi kobietami i uchodźcami na temat wydarzeń po dojściu talibów do władzy zostały zebrane przez zespół produkcyjny teatru w marcu 2022 r. Naoczni świadkowie wydarzeń z sierpnia 2021 r., którym udało się wyjechać do Uzbekistanu, USA, Kanady, Polski, a także ci, którzy pozostali w Afganistanie, rozmawiali z reżyserem pod warunkiem zachowania anonimowości. Z kolei kobiety z Centrum Rehabilitacji Społecznej dla Kobiet Rakhmdillik w Samarkandzie podzieliły się z ekipą produkcyjną historiami przemocy domowej, naruszania ich praw i wolności w Uzbekistanie.

Występują:

- Olga Volodina, Honorowa Artystka Republiki Uzbekistanu
- Julia Plakida
- Natalia Li
- Klara Nafikova
- Nigina Dzhabbarova
- Zilola Pulatova
- Elina Klimova
- Klavdiya Bezmaternykh

- **Reżyseria** – Jakub Skrzywanek
- **Scenariusz** – Emily Reilly

- **Artysta** – Aleksandr Provalinsky
- **Choreografia** – Agnieszka Kryst
- **Kompozytor i realizator dźwięku projektu** – Marat Maksudi
- **Produkcja** – Irina Bharat
- **Szycie kostiumów** – Denis Tomilin
- **Zastępca dyrektora** – Marlene Gibel
- **Tłumaczenie** – Irina Bharat, Jan Dobrynin
- **Nagranie plików audio** – Zulfiya Raimkulova, Umid Rakhataliev

Premiera: 10 i 11 września 2022 r.

JAKUB SKRZYWANEK

Jakub Skrzywanek – reżyser, autor scenariuszy teatralnych, twórca instalacji performatywnych, od 1 września 2024 r. pełni funkcję zastępcy dyrektora do spraw artystycznych w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

Absolwent Wydziału Reżyserii Dramatu AST w Krakowie, Filologii Polskiej na Uniwersytecie Wrocławskim oraz kursu DOKPRO w Mistrzowskiej Szkole Wajdy. W okresie od stycznia 2022 r. do końca sierpnia 2024 r. był zastępcą dyrektora do spraw artystycznych w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

Skrzywanek jest laureatem najważniejszych nagród teatralnych. Jego debiutancki spektakl *Cynkowi Chłopcy* z Teatru Dramatycznego w Wałbrzychu został nagrodzony Grand Prix na Festiwalu Pierwszy Kontakt w Toruniu i podczas Festiwalu Koszalińskie Konfrontacje Młodych (2017 r.). Za reżyserię spektaklu *Śmierć Jana Pawła II* przygotowanego w Teatrze Polskim w Poznaniu, otrzymał Laur Konrada, główną nagrodę XXI Ogólnopolskiego Festiwalu Sztuki Reżyserskiej INTERPRETACJE w Katowicach i nagrodę na Międzynarodowym Festiwalu „Boska Komedia” (2022 r.) za oryginalne ujęcie tematu przedstawienia. Dokonania artystyczne reżysera w 2022 r. doceniono przyznając mu Paszport Polityki w kategorii Teatr. O spektaklach Skrzywanka pisały m.in. New York Times, Financial Times, Frankfurter Allgemeine Zeitung, Jerusalem Post, czy L'Espresso.

Uznanie zdobyły również jego teksty dla teatru. Sztuki *Pogrom alfonsów*, *Warszawa 1905*, oraz *To my jesteśmy przyszłością!* znalazły się w półfinale konkursu Gdyńskiej Nagrody Dramaturgicznej. Tekst *Dziewczyny z podziemia*, stworzony na podstawie wywiadów z afgańskimi uchodźczyniami, wystawiono w legendarnym teatrze Ilkham w Taszkencie, gdzie wzbudził ogromne emocje.

W styczniu 2022 r. objął stanowisko dyrektora artystycznego w Teatrze Współczesnym w Szczecinie, zostając zarazem najmłodszym dyrektorem teatru w Polsce. Tworząc profil artystyczny tej instytucji, stawiał na odkrywanie młodych artystek

Jakub Skrzywanek
fot. Monika Stolarska

i poszukiwanie nowych języków teatru. Mottem jego kadencji była fraza „Teatr, który słucha”, sygnalizująca potrzebę nawiązania żywego dialogu teatru z publicznością oraz ścisły związek podejmowanych działań artystycznych z działaniami społecznymi i pedagogicznymi.

Skrzywanek był Dyrektorem Artystycznym 57. Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego Kontrapunkt. Współpracuje stale z estońskim teatrem Vaba Lava, gdzie przygotowuje program, zapraszając ciekawych artystów z Europy Środkowej.

Underground Girls
fot. Anton Kuznetsov

➤ JURORZY XXII OGÓLNOPOLSKIEGO FESTIWALU SZTUKI REŻYSERSKIEJ INTERPRETACJE

Dominika Bednarczyk

Od 1996 r., czyli od początku swojej drogi zawodowej, związana jest z Teatrem im. Juliusza Słowackiego w Krakowie.

W latach 2001, 2003, 2017 otrzymała nagrodę Ludwika. W 2002 r. została laureatką Nagrody im. Leona Schillera; w 2003 r. Złotą Maskę za rolę Agłaji w *Idiocie* wg Fiodora Dostojewskiego, nagrodę aktorską za rolę Jenny Von Westphalen w spektaklu *Narodziny Fryderyka Demuth* w reż. Macieja Wojtyzki na Festiwalu Rzeczywistość Przedstawiona Zabrze 2015. Za tę samą rolę otrzymała Nagrodę Aktorską na Festiwalu Teatrów Telewizji Sopot 2017. Publiczność XXVIII Międzynarodowego Festiwalu Sztuk Przyjemnych i Nieprzyjemnych przyznała jej tytuł Najlepszej Aktorki za rolę Konrada w spektaklu *Dziady* w reżyserii Mai Kleczewskiej, a następnie otrzymała Nagrodę im. Aleksandra Zelwerowicza dla najlepszej aktorki w sezonie 2021/2022 za tę samą rolę.

Poza działalnością teatralną jest związana także z filmem. Ma na swoim koncie role m.in. w: *Liście Schindlera* w reż. Stevena Spielberga (1993), *Spisie cudzołożnic* w reż. Jerzego Stuha (1995), *Ono* w reż. Małgorzaty Szumowskiej (2004), *Wspomnieniu lata* Adama Guzińskiego (2016).

fot. Archiwum aktorki

Paweł Demirski

Dramatopisarz, scenarzysta, reżyser, jeden z najważniejszych autorów współczesnego teatru polskiego.

W latach 2003–2006 był kierownikiem literackim Teatru Wybrzeże w Gdańsku, gdzie realizował m.in. projekt artystyczno-społeczny pod hasłem Szybki Teatr Miejski. W jego ramach wystawiano jednoaktówki, które poruszały aktualne tematy społeczne, częstokroć bazując na materiałach dokumentalnych.

Pierwszą autorską sztuką Demirskiego było *From Poland with Love* w reżyserii Michała Zadary (2005), w której dramatopisarz przyglądał się sytuacji emigrujących na Zachód młodych Polaków. Wspólnie z reżyserką Moniką Strzępką stworzył jeden z najbardziej znanych duetów w polskim teatrze, działający przez kilkanaście lat. Ich pierwszym wspólnym spektaklem były *Dziady. Ekshumacja* (2007). W 2011 r. Demirski i Strzępka zostali wyróżnieni Paszportem Polityki za konsekwentnie rozwijany projekt teatru krytycznego, za odwagę mówienia więcej i ostrzej, niż chcielibyśmy usłyszeć oraz za żywiołową teatralność łamiącą bariery „dobrego smaku” na rzecz „dobrego myślenia”.

W 2021 r. wydawnictwo Narodowego Starego Teatru opublikowało *Teksty dla (Starego) Teatru* – zredagowany przez Agatę Dąbek zbiór pięciu dramatów Demirskiego zrealizowanych na scenach NST, zawierający także trzy rozmowy pogłębiające lekturę tekstów. W tym samym roku zadebiutował jako reżyser, wystawiając w poznańskim Teatrze Polskim dramat *4.48 PSYCHOSIS* Sarah Kane.

Biogram na podstawie informacji z portalu Culture.pl

fot. Archiwum autora

Barbara Hanicka

Scenografka, zajmuje się również pracą pedagogiczną, prowadzi zajęcia na Wydziale Reżyserii krakowskiej AST. Jest autorką powieści dla młodzieży *Ale teatr* wydanej przez WL.

Dyplom ze scenografii obroniła na ASP w Krakowie. W 1984 r. rozpoczęła współpracę z Jerzym Grzegorzewskim, trwającą do śmierci reżysera. Zrealizowała z nim wiele spektakli w teatrze Studio i w Teatrze Narodowym w Warszawie, w Teatrze Starym w Krakowie i Teatrze Polskim we Wrocławiu.

Współpracowała także z Zygmuntem Hübnerem, Janem Englertem, Tadeuszem Bradeckim, Mikołajem Grabowskim, Pawłem Łysakiem, Agnieszką Glińską, Grzegorzem Wiśniewskim, Grzegorzem Jarzyną, Justyną Sobczyk, Klaudią Hartung-Wójciak, Maciejem Podstawnym, Michałem Buszewiczem.

W ostatnim czasie przygotowała scenografię do spektakli Pawła Miśkiewicza (m.in. *Idiota*, *Burza*, *Zamek* w Teatrze Narodowym, *Biesy* w Teatrze Starym w Krakowie, *Coco albo bałkańska operetka* w Teatrze Polskim w Poznaniu) oraz oper w reżyserii Barbary Wysockiej (m.in. *Tosca*, *La Boheme* w Teatrze Wielkim w Warszawie, *Quarttet* w Staatsoper w Berlinie, *Katia Kabanova* w Opera de Lyon).

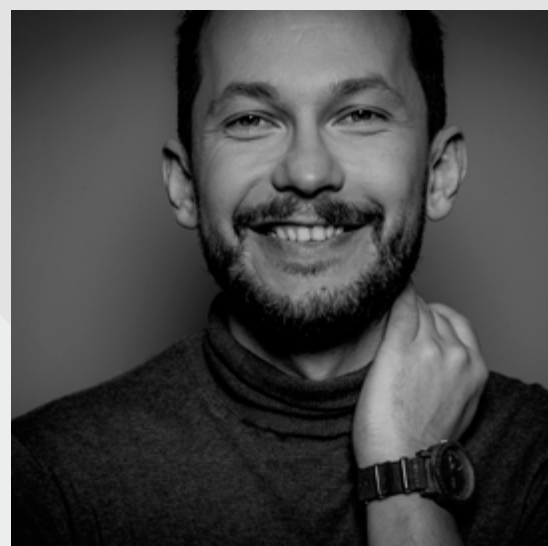

fot. Michał Łepecki / Agencja Gazeta

Tomasz Kireńczuk

Krytyk teatralny, dramaturg, kurator projektów artystycznych i społecznych, współzałożyciel i wieloletni dyrektor programowy Teatru Nowego w Krakowie. W latach 2011–2019 współtworzył Międzynarodowy Festiwal Teatralny Dialog – Wrocław; od 2021 r. dyrektor artystyczny Santarcangelo Festival, najstarszego we Włoszech i jednego z najważniejszych w Europie festiwali sztuk performatywnych.

Studiował teatrologię i dramatologię na Uniwersytecie Jagiellońskim; w 2008 r. opublikował monografię „Od sztuki w działaniu do działania w sztuce. Filippo Tommaso Marinetti i teatr włoskich futurystów”.

fot. Marcin Oliva Soto

Ewelina Marciniak

Od 2008 r. reżyseruje w najważniejszych polskich teatrach, za swoje prace otrzymała liczne nagrody, m.in. w 2016 r. Paszport Polityki za rozmach inscenizacyjny oraz eksplorowanie tematu kobiet w męskim świecie teatru.

W swoich inscenizacjach poszukuje nowych form narracyjnych dla tematów politycznych i historycznych, łącząc je z muzyką i choreografią. W styczniu 2018 r. zadebiutowała w Niemczech *Snem nocy letniej* w Teatrze we Fryburgu Bryzgowijskim. W sezonie 2019/2020 w hamburskim Thalia Theater wyreżyserowała adaptację powieści Szczepana Twardocha *Król*, za co w 2020 r. otrzymała najważniejszą niemiecką nagrodę teatralną DER FAUST. W sezonie 2020/2021 powróciła do Thalia Theater, gdzie zrealizowała niemieckojęzyczną prapremierę *Ksiąg Jakubowych* Olgi Tokarczuk. W 2022 r. jej inscenizacja *Dziewicy Orleańskiej* zrealizowana w Teatrze Narodowym w Mannheim została zaproszona na prestiżowy przegląd najważniejszych niemieckojęzycznych produkcji teatralnych – Theatertreffen w Berlinie.

Jej trzecia produkcja w Thalia Theater *Ifigenia* znalazła się w programie Festiwalu w Salzburgu. W 2023 r. zrealizowała *Projekt Tove* na podstawie „Trylogii kopenhaskiej” Ditlevsen w Schauspiel Frankfurt oraz *Genialną przyjaciółkę* Eleny Ferrante w Thalia Theater. W 2021 r. zadebiutowała w operze, inscenizując *Złoto Renu* w Operze w Bernie, gdzie do 2025 r. zrealizuje całą wagnerowską tetralogię *Pierścień Nibelunga*. Adaptacją bestselerowej powieści Ottessy Moshfegh *Mój rok relaksu i odpoczynku* zainauguowała otwarcie sezonu artystycznego 2024/2025 w Schauspiel Graz. Obecnie we Frankfurcie pracuje nad *Wielkim Gatsbym* według Francisca Scotta Fitzgeralda. Nagazyn „Theater der Zeit” napisał o jej teatrze, że jest „radikalnie kobiecy”.

fot. Natalia Kabanow

➤ **SPEKTAKLE KONKURSOWE O LAUR KONRADA**

KIEDY STOPNIEJE ŚNIEG

Katarzyna Minkowska / Tomasz Walesiak
TR Warszawa

Reżyserka Katarzyna Minkowska oraz dramaturg Tomasz Walesiak na potrzeby spektaklu stworzyli oryginalny scenariusz – portret rodziny w wielopokoleniowym kryzysie.

➤ Jest to opowieść o niemożliwych do zrozumienia decyzjach. O rodzinie, której najtrudniej wybaczyć i o potrzebie akceptacji wpisanej w rodzinne relacje. O tym, jacy bywamy śmieszni w sytuacjach, które nas przerastają i jak wiele jesteśmy w stanie znieść, zanim zdecydujemy się cokolwiek zmienić. I o odważnych czynach, które bywają określane jako

tchórzliwe, w zależności od tego, kto patrzy i z jakiego powodu potrzebuje je nazwać.

Tragedia sprawia, że członkowie rodziny spotykają się w rodzinnym domu. Dla jednych jest to trudny powrót po długiej nieobecności, inni trwają w tym miejscu od dziesięcioleci. Jak rozmawiać o czymś, czego nie da się zaakceptować? Jak nawiązać kontakt z osobą, która teoretycznie jest ci bliska, ale tak niewiele o niej wiesz?

Kiedy stopnieje śnieg
fot. Wojciech Sobolewski

Kiedy stopnieje śnieg
fot. Wojciech Sobolewski

*Jest to opowieść
o niemożliwych
do zrozumienia
decyzjach. O rodzinie,
której najtrudniej
wybaczyć i o potrzebie
akceptacji wpisanej
w rodzinne relacje.*

Kiedy stopnieje śnieg
fot. Wojciech Sobolewski

Bohaterowie i bohaterki zmagając się z sytuacją, powołują kolejne i kolejne narracje na jej temat. Cofają się w przeszłość, ingerują w sieci własnych wspomnień. Kładą kolejne warstwy snów i fantazji na trudnej do zniesienia rzeczywistości. Paliwem ich nadziei i koszmarów są strach, bajki, gry wideo i religia. We wnętrznym świecie mieszają się ze sobą, tworząc wir wyobrażeń. Czy zaryzykujesz i dasz mu się porwać, żeby poznać odpowiedź na pytania: kim jesteś, co cię ukształtowało i dlaczego tak bardzo się boisz?

W spektaklu pojawia się temat śmierci samobójczej, w tym samobójstwo nastoletniej osoby, które jest słownie opisane, ale nie jest pokazywane na scenie. Pojawiają się także używki (nadużywanie alkoholu i leków oraz papierosy), używany jest wulgarny język, a w relacjach przejawia się przemoc psychiczna. W materiałach wideo pojawia się wąż i myszy.

Spektakl rekomendowany jest dla osób dorosłych.

Występują:

- Jan Dravnel (Najmłodszy brat)
- Izabella Dudziak (Siostra)
- Magdalena Kuta (Ciotka [matka Kuzynki, siostra Dziadka])
- Rafał Maćkowiak (Średni brat)

- Maria Maj (Babcia)
- Antonina Marcyniak (Dziewczyna)
- Aleksandra Popławska (Matka [matka Dziewczyny])
- Tomasz Tyndyk (Najstarszy brat [ojciec Dziewczyny])
- Justyna Wasilewska (Kuzynka)
- Mirosław Zbrojewicz (Dziadek)

Twórcy:

- **Reżyseria, scenariusz, scenografia** – Katarzyna Minkowska
- **Scenariusz, dramaturgia** – Tomasz Walesiak
- **Scenografia** – Łukasz Mleczak
- **Kostiumy** – Jola Łobacz
- **Video** – Agata Rucińska
- **Kompozytor** – Wojciech Frycz
- **Choreografia** – Krystyna Lama Szydłowska
- **Reżyseria światła** – Paulina Góral
- **Operator kamery live, autor zdjęć i wideo do spektaklu** – Janusz Szymański
- **Asystent reżyserki** – Wojciech Sobolewski
- **Inspicjent** – Piotr Piotrowicz
- **Kierowniczka produkcji** – Aleksandra Szklarczyk
- **Asystent kompozytora** – Maciej Synowiec

Premiera: 9 lutego 2024

KATARZYNA MINKOWSKA

Reżyserka i scenografka. Reżyserowała m.in. *Judasz. Laboratorium epifanii* (X. Festiwal Nowe Epifanie, TR Warszawa), *STREAM* spektakl duetu Minkowska/Walesiak w TR Warszawa, *Cudzoziemka* w Teatrze Polskim w Poznaniu (2021), *Mój rok relaksu i odpoczynku* w Teatrze Dramatycznym w Warszawie (2022), *Burza. Regulamin wyspy* w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu (2024).

Wybrane nagrody, które zdobyła: Forum Młodej Reżyserii w Krakowie 2018 – Nagroda Debiut TR, Złoty Yorick 2024 i Nagroda Dziennikarzy dla spektaklu *Burza. Regulamin wyspy*, Nagroda za reżyserię teatru telewizji na Festiwalu Dwa Teatry Sopot 2024 za spektakl *Cudzoziemka*, Wyróżnienie im. Zygmunta Hubnera „Złoty Prolog” 2024 dla twórcy na początku drogi. Jest również stypendystką programu Młoda Polska 2021.

Katarzyna Minkowska
fot. Wojciech Sobolewski

Kiedy stopnieje śnieg
fot. Wojciech Sobolewski

To osobista opowieść o procesie umierania jego ojca, który chorował na raka trzustki, ale też historia bezradności i wściekłości na instytucje państwa, służbę zdrowia i Kościół, które zadają chorym dodatkowe cierpienia. //

Jak nie zabiłem swojego ojca i jak bardzo tego żałuję
fot. Klaudyna Schubert

JAK NIE ZABIŁEM SWOJEGO OJCA I JAK BARDZO TEGO ŻAŁUJĘ

Mateusz Pakuła

Teatr Łaźnia Nowa w Krakowie

Teatr im. Stefana Żeromskiego w Kielcach

Jeśli choć raz wyliście z bezsilności, lekarz zwracał się do Was w trzeciej osobie, a ksiądz powtarzał Wam, że cierpienie uszlachetnia, nie możecie przegapić tego spektaklu! *Jak nie zabiłem swojego ojca i jak bardzo tego żałuję* to adaptacja głośnej książki Mateusza Pakuły, dramaturga, dramaturga i reżysera teatralnego. To osobista opowieść o procesie umierania jego ojca, który chorował na raka trzustki, ale też historia bezradności i wściekłości na instytucje państwa, służbę zdrowia i Kościół, które zadają chorym dodatkowe cierpienia.

➤ „Współmieranie”, o którym napisał Mateusz Pakuła, nie jest jednostkowym doświadczeniem. Z bezradnością, wściekłością i gniewem mierzą się tysiące ludzi w całej Polsce, którzy nie mogą decydować o własnym losie, a ich bliskim ogranicza się prawa. To krzyk o eutanazję w chwilach przekraczania granic cierpienia. Ale myli się ten, kto myśli, że zobaczy na scenie smutną opowieść, bo w spektaklu nie zabraknie groteski i komizmu, tak bliskich wszystkim spektaklom Pakuły.

Występują:

- Andrzej Plata
- Wojciech Niemczyk
- Jan Jurkowski
- Szymon Mysłakowski
- Marcin Pakuła

Twórcy:

- **Adaptacja i reżyseria** – Mateusz Pakuła
- **Scenografia i kostiumy** – Justyna Elminowska
- **Muzyka** – Zuzanna Skolias-Pakuła, Antonis Skolias, Marcin Pakuła
- **Partie wokalne** – Zuzanna Skolias-Pakuła
- **Reżyseria światła** – Paulina Góral
- **Asystent reżyserki światła** – Maciej Kaszyński
- **Wideo** – Olga Balowska
- **Inspicjentka** – Katarzyna Białooka

Premiera: 20 stycznia 2023

MATEUSZ PAKUŁA

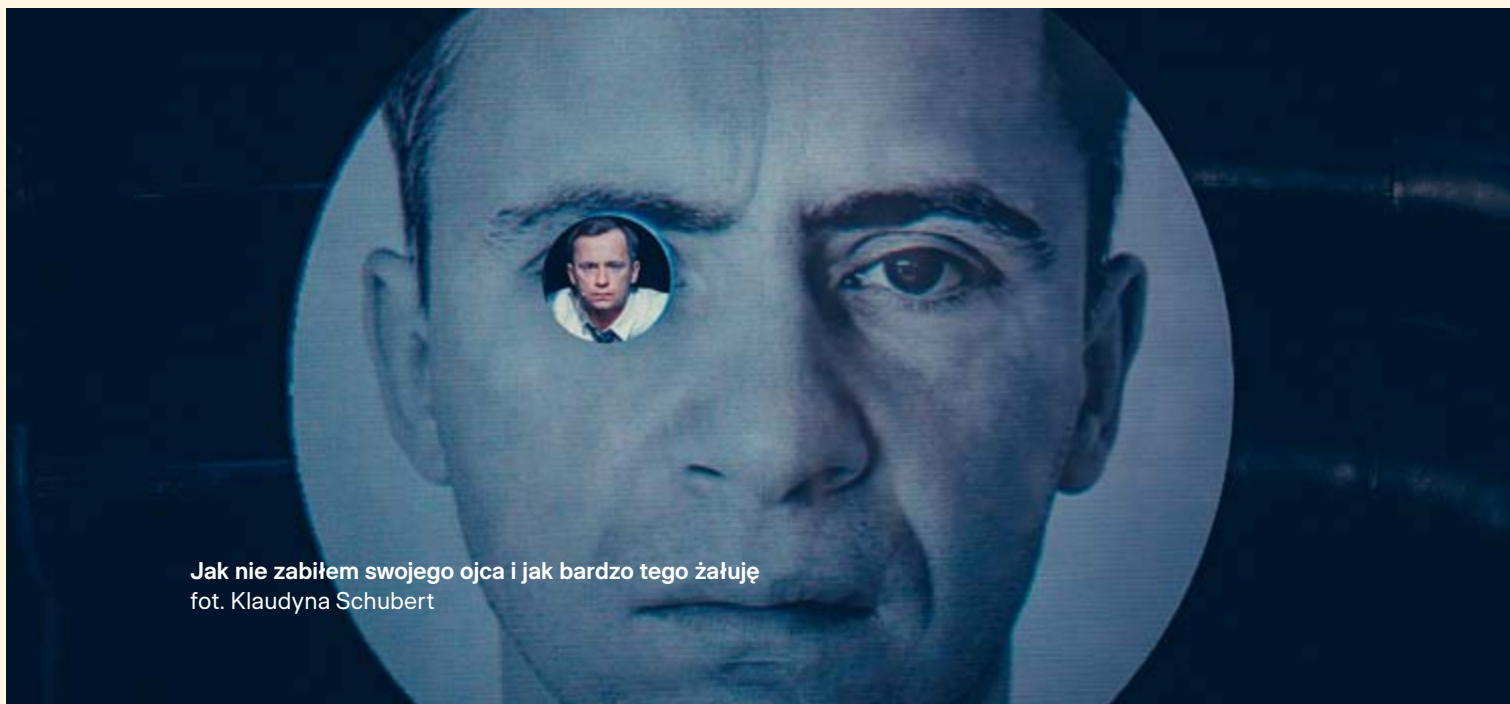
Pisarz (prozaik, dramaturg), dramaturg, adaptator, reżyser teatralny i radiowy. Od dziesięciu lat prowadzi warsztaty i kursy dramaturgiczne. Absolwent dramaturgii na Wydziale Reżyserii Dramatu w PWST w Krakowie. Studiował polonistykę (specjalność wiedza o kulturze) na UJ oraz filozofię na UŁ.

Jako prozaik zadebiutował książką „Jak nie zabiłem swojego ojca i jak bardzo tego żałuję”, która została uznana za jedną z najciekawszych książek 2021 r., otrzymała Nagrodę Krakowa Miasta Literatury UNESCO, Pióro Roku Debiut literacki 2021 i ArtRage Award, nominowana była do Odkryć Empiku, Nagrody Literackiej Gdynia i Nagrody Literackiej im. Witolda Gombrowicza (wyróżniona rezydencją w Vence), znalazła się także w finałowej piątce europejskiej nagrody Prix Grand Continent.

Spektakl na jej podstawie w adaptacji i reżyserii autora, został okrzyknięty najważniejszym spektaklem ostatnich sezonów, zdobył do tej pory ponad dwadzieścia nagród – zespołowych i indywidualnych, w tym czterokrotnie Grand Prix (m.in. Międzynarodowego Festiwalu Boska Komedia i Konkursu na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej).

Mateusz Pakuła
fot. Klaudyna Schubert

Jak nie zabiłem swojego ojca i jak bardzo tego żałuję
fot. Klaudyna Schubert

Poza „Jak nie zabiłem swojego ojca...” wydał sześć książek z dramatami: zbiór „Chaos pierwszego poziomu” (2020), „Wieloryb The Globe” (2016), zbiór „Panoptikos” (2015), dyptyk „Na końcu łańcucha” (2012), „Kowboj Parówka i trzy inne sztuki” (2012) oraz „Biały Dmuchawiec. Pięć sztuk teatralnych” (2010). Ponadto jego sztuki są regularnie publikowane w miesięczniku „Dialog”. Tłumaczono je na angielski, niemiecki, czeski, hiszpański, węgierski i ukraiński.

W Teatrze Łaźnia Nowa na podstawie tekstów Pakuły zrealizowano spektakle *Wejście smoka*. *Trailer* (reż. Bartosz Szydłowski), *Konrad Maszyzna* (reż. Bartosz Szydłowski), *Smutki*

tropików (reż. Paweł Świątek), *Kowboj Parówka* (reż. Wiktor Loga-Skarczewski) i *Wieloryb The Globe* (reż. Eva Rysová). Spektakl *Pluton p-brane*, którego premiera miała miejsce w 2018 r. na deskach Łaźni Nowej, był jego debiutem reżyserskim. Do ostatnich realizacji reżyserskich Mateusza Pakuły należą również m.in. *Jungle people* (Teatr Animacji w Poznaniu), *Chaos pierwszego poziomu* (Stary Teatr w Krakowie), *Lem vs. P.K. Dick* (Teatr Łaźnia Nowa) czy *Złote Płyty* (Teatr Muzyczny Capitol).

W 2024 roku ukazała się „Skóra po dziadku” – jego druga książka prozatorska, w przygotowaniu jest trzecia – powieść dla młodzieży „Sprawa Świętego Jogurta”.

Jak nie zabiłem swojego ojca i jak bardzo tego żałuję
fot. Klaudyna Schubert

Goście Wieczery Pańskiej
fot. Klaudyna Schubert

GOŚCIE WIECZERZY PAŃSKIEJ

NA PODSTAWIE SCENARIUSZA
FILMU INGMARA BERGMANA

Nowy Teatr w Warszawie

Ja i mój Bóg żyliśmy w specjalnie zaaranżowanym świecie, w którym wszystko się zgadzało – mówi pastor Tomas Ericsson, bohater *Gości Wieczery Pańskiej*. Tamtego świata, jak i Boga, w którego wierzył, już dawno nie ma, a on, trwając w opustoszałej rzeczywistości, konfrontuje się z iluzorycznością swoich dawnych światobrazów.

Teatralna opowieść pozostająca w relacji z filmowym pierwowzorem – wędrówka po zapisanych w nim scenach i pejzażach, która daje możliwość wieloperspektywicznego oglądu świata i postaci.

Obok konfrontującego się ze swą niewiarą duchownego staje trójka bliźniaczych kondycyjnie postaci. Marta Lundberg, ateistka doświadczona cudem od Boga, w którego nie wierzy. Jonas Persson, pogrążony w depresji mężczyzna, przerażony mającą na horyzoncie wizją wojny atomowej. Algot Frövik — cierpiący z powodu choroby kręgosłupa kościelny, który czyta o męce Chrystusa, by przezwyciężyć uporczywą bezsenność.

Goście Wieczery Pańskiej to opowieść o ludziach, którzy kontemplują puste miejsce po nadziei. Medytacja nad kondycją zawieszoną między kiedyś obecną nadzieją, a jej odczuwanym obecnie brakiem. Opowieść o nadziejach skompromitowanych, utraconych. I o tych możliwych, które pozostały jednak niezauważone.

W adaptacji scenariusza Ingmara Bergmana czworo postaci raz jeszcze doświadcza opowiedzianych w filmowym pierwowzorze zdarzeń, by poprzez rozszerzoną wiwisekcję świata i swojego w nim miejsca szukać tego, czego wtedy nie zauważyli. To teatralna opowieść pozostająca w relacji z filmowym pierwowzorem – wędrówka po zapisanych w nim scenach i pejzażach, która daje możliwość wieloperspektywicznego oglądu świata i postaci.

// *Goście Wieczery Pańskiej to opowieść o ludziach, którzy kontemplują puste miejsce po nadziei. Medytacja nad kondycją zawieszoną między kiedyś obecną nadzieją, a jej odczuwanym obecnie brakiem. Opowieść o nadziejach skompromitowanych, utraconych. I o tych możliwych, które pozostały jednak niezauważone.*

Występują:

- Mariusz Bonaszewski
- Małgorzata Hajewska-Krzysztofik
- Marek Kalita / Andrzej Chyra
- Wojciech Kalarus

Twórcy:

- **Tłumaczenie** – Alicja Karwas
- **Reżyseria** – Tomasz Fryzeł
- **Adaptacja i dramaturgia** – Piotr Froń
- **Asystentka dramaturga** – Marianna Cieślak
- **Scenografia i kostiumy** – Anna Oramus
- **Muzyka** – Nikodem Dybiński
- **Reżyseria światła** – Klaudyna Schubert

- **Produkcja** – Anna Skała
- **Identyfikacja graficzna** – Studio Hekla

Przedsięwzięcie grantowe „Nowy bez barier”, finansowane w ramach projektu „Kultura bez barier” realizowanego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach Działania 4.3 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

Premiera: 24 lutego 2023

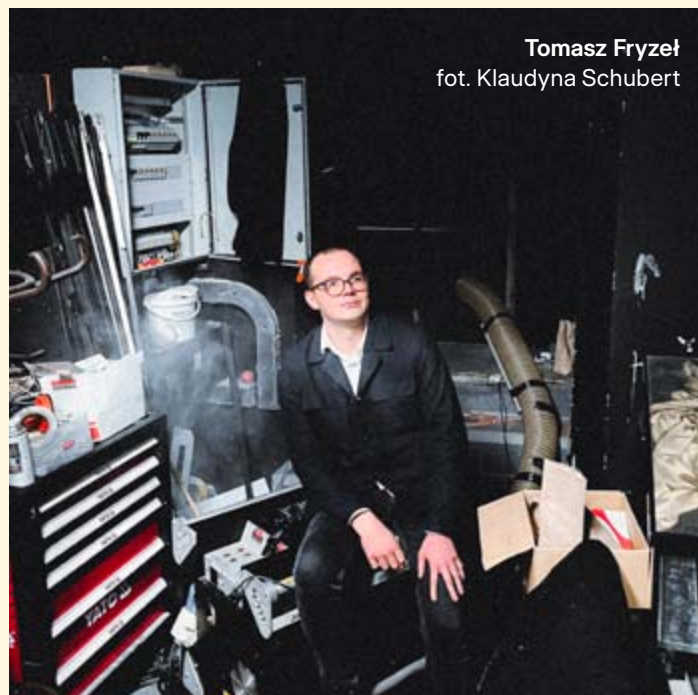

Goście Wieczery Pańskiej
fot. Klaudyna Schubert

TOMASZ FRYZEŁ

Absolwent Wydziału Reżyserii Dramatu w Akademii Sztuk Teatralnych w Krakowie oraz Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego. Studiował literaturę francuską na Université Paris Sorbonne.

Wyreżyserował *Ciemności kryją ziemię* na podstawie powieści Jerzego Andrzejewskiego (adaptacja: Piotr Froń, Teatr Wybrzeże), *Gości Wieczery Pańskiej* Ingmara Bergmana (adaptacja: Piotr Froń, Nowy Teatr w Warszawie), *Tajemniczy ogród* (adaptacja: Mira Mańka, Teatr Łaźnia Nowa) oraz *Milczenie* (tekst: Zuzanna Bojda, Teatr Polski w Bielsku-Białej). Debiutował przedstawieniem *Bezpieczne miejsce* (tekst: Piotr Froń, Teatr Łaźnia Nowa), które zostało wyróżnione podczas 14. Festiwalu Boska Komedia oraz w ramach nagrody Debiut TR podczas 10. Forum Młodej Reżyserii, a także zostało pokazane w 12 miejscowościach w ramach programu Teatr Polska.

Tomasz Fryzeł
fot. Klaudyna Schubert

Goście Wieczery Pańskiej
fot. Klaudyna Schubert

// Kiedy ludzie są wychłodzeni,
trzeba ich traktować jak porcelanę.
Najmniejszy dotyk może okazać się
śmiertelny

Niepokój przychodzi o zmierzchu / fot. Natalia Kabanow

NIEPOKÓJ PRZYCHODZI O ZMIERZCHU

NA PODSTAWIE POWIEŚCI MARIEKE LUCASA RIJNEVELDA

**Wrocławski Teatr Pantomimy
im. Henryka Tomaszewskiego**

**Przedstawienie na podstawie
książki Marieke Lucasa Rijnevelda
„Niepokój przychodzi o zmierzchu”
jest wizualną opowieścią
o doświadczeniu straty oraz o jej
odkładaniu się w ciele i w wyobraźni;
o próbie skonfrontowania się
z tragedią, która więzi 10-letnią
bohaterkę i jej bliskich w świecie
pogrążonym w żałobie; o potrzebie
odnalezienia sensu w śmierci. To
także historia o dojrzewaniu i o końcu
dzieciństwa.**

➤ Świat, w którym panuje wieczna zima i przenikający chłód, pełny jest magicznego myślenia, zaklęć i modlitw. Widzimy go oczami małej dziewczynki wchodzącej w czas dorastania. Jest ona zarówno obserwatorką biegu wydarzeń, narratorką, jak i kreatorką fantazji – przechowuje wspomnienie tragedii, mierzy się z poczuciem winy i odpowiedzialności za rodziców, zmagając się z ukłuciami pustki.

Plastyczność świata widzianego z perspektywy dziecka i dziecięca wyobraźnia opisana w książce pozwalają na tworzenie z zapisanych w niej doświadczeń, obrazów. Obrazy te stają się samodzielnymi mikrohistoriami. Niepokojąca codzienność, z której reżyserka buduje wizualność przedstawienia, składa się także z obserwacji więzi pomiędzy ludźmi, a zwierzętami. Przez ten pryzmat możemy lepiej przyjrzeć się relacjom rodzinnym – rodzinie, która żyje obok siebie, a nie ze sobą.

📌 **Przedstawienie dla Widzów 16+. Przedstawienie porusza temat śmierci, depresji oraz młodzieńczych zachowań seksualnych.**

Występują:

- Agnieszka Dziwina
- Urszula Kuśnierz (gościnnie)
- Anna Nabałkowska
- Karolina Pewińska
- Artur Borkowski
- Eloy Moreno Gallego
- Jan Kochanowski
- Jakub Pewiński

Twórcy:

- **Reżyseria** – Małgorzata Wdowik
- **Scenariusz, adaptacja** – Robert Bolesto
- **Współpraca dramaturgiczna** – Magdalena Komornicka

- **Scenografia, reżyseria światła** – Aleksandr Prowaliński
- **Kostiumy** – Maja Skrzypek
- **Muzyka** – Agata Zemla
- **Rzeźby** – Jan Baszak
- **Inspicjentka/Pierwsza asystentka reżyserki** – Katarzyna Radomska
- **Drugi asystent reżyserki** – Piotr Soroka

Premiera: 3 marca 2023

Niepokojąca codzienność, z której reżyserka buduje wizualność przedstawienia, składa się także z obserwacji więzi pomiędzy ludźmi, a zwierzętami.

Niepokoj przychodzi o zmierzchu
fot. Natalia Kabanow

Małgorzata Wdowik
fot. HaWa

MAŁGORZATA WDOWIK

Studiowała reżyserię teatralną na Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie, jest też absolwentką wiedzy o teatrze na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Otrzymała roczne stypendium naukowe w Theater Institute w Giessen, na wydziale Choreography and Perform-

ce. Reprezentantka Polski na Prague Quartennale'15 z projektem *The boundaries of landscape* (projekt został nominowany do nagrody Promising Student Talent). Kolejna odsłona tego projektu, *If you lived here* została wyprodukowana i zaprezentowana w Mousonturm we Frankfurcie. Wraz z kolektywem K.A.U zrealizowała projekt *Transit Monumental* w ramach festiwalu SpielArt. Ich wspólny projekt *Fiasko* został nagrodzony niemieckim stypendium Doppelpass, a jego finał miał miejsce w marcu 2018 r. w Staatstheater Darmstadt. W TR Warszawa zrealizowała spektakl *Piłkarze*, który dostał główną nagrodę na Festiwalu Młodej Reżyserii w Krakowie, a także *Strach* (2018). W sezonie 2016/2017 wyreżyserowała *Dziewczynki* w Teatrze Studio, a w 2018/2019 zrealizowała *Gniew* – drugą część trylogii dotyczącej reprezentacji emocji w teatrze. W Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie zrealizowała spektakl *Głębiej*, a w lutym 2021 r. w Nowym Teatrze w Warszawie *Wstyd*. Ukończyła studia w DAS Theatre w Amsterdamie projektem *She was a friend of someone else*.

Niepokój przychodzi o zmierzchu
fot. Natalia Kabanow

Niepokój przychodzi o zmierzchu
fot. Natalia Kabanow

Realizatorki i realizatorzy podejmują próbę queerowo-feministycznego odczytania historii Ewy, starając się wykroczyć poza męskie spojrzenie zapisane w powieści Żeromskiego, a następnie utrwalone w filmowej adaptacji Waleriana Borowczyka.

Dzieje grzechu
fot. Maurycy Stankiewicz

DZIEJE GRZECHU

WEDŁUG STEFANA ŻEROMSKIEGO

Narodowy Stary Teatr
im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie

Twórcy i twórczynie sięgają do klasyki polskiego modernizmu po jedną z najbardziej kontrowersyjnych powieści tamtego okresu autorstwa Stefana Żeromskiego.

Pracując z samą konwencją melodramatu i ją dekonstruując, przyglądają się losom głównej bohaterki Ewy, traktując ją w sposób niejednostkowy i metaforyczny, a także konfrontując na scenie z męskimi bohaterami tej powieści. Realizatorki i realizatorzy podejmują próbę queerowo-feministycznego odczytania historii Ewy, starając się wykroczyć poza męskie spojrzenie zapisane w powieści Żeromskiego, a następnie utrwalone w filmowej adaptacji Waleriana Borowczyka. W centrum ich zainteresowania znajduje się uwikłanie bohaterki w zależności patriarchatu oraz to, jak na przestrzeni lat zmieniła się narracja wokół kobiet. Pragną spojrzeć na kobiece

ciało i seksualność w sposób podmiotowy, szukając sposobu na wyzwolenie ich z konwencji. Czy Ewa wygnana z raju za pierwszy grzech już zawsze musi być skazana na piekło?

Tematy wrażliwe: aborcja, gwałt, praca seksualna, odwołania do seksu. W spektaklu wykorzystywany jest dym. Na scenie pojawiają się lub są przedstawieni w inny sposób nadzy aktorzy.

Współproducentem spektaklu jest Teatr Mały w Tychach.

Występują:

- Szymon Czacki (Łukasz)
- Małgorzata Gałkowska (Ewa 3)
- Magda Grąziowska (Ewa 2)
- Stanisław Linowski (Szczerbic)
- Filip Perkowski (Bodzanta)
- Przemysław Przestrzelski (Pochroń)
- Karolina Staniec (Ewa 1)

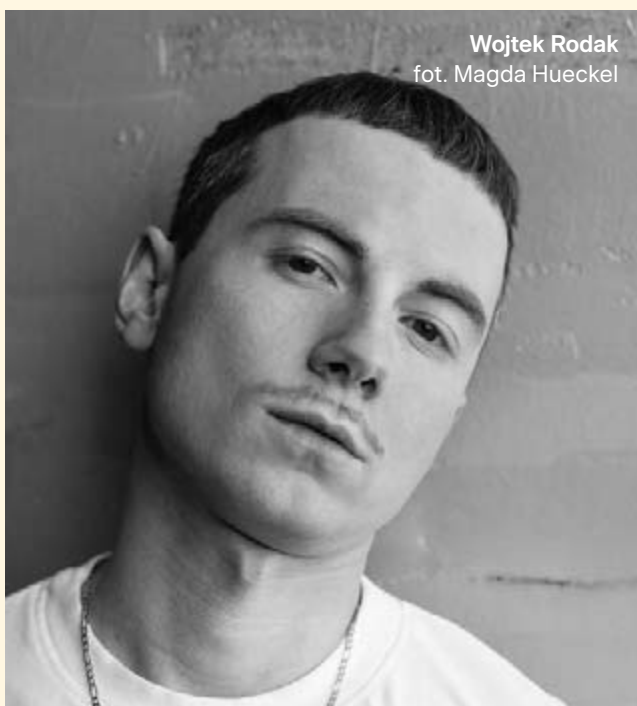
Twórcy:

- **Reżyseria** – Wojtek Rodak
- **Scenariusz i dramaturgia** – Iga Gańczarczyk
- **Scenografia i reżyseria światła** – Katarzyna Pawelec
- **Kostiumy** – Marta Szypulska
- **Muzyka** – Teoniki Rożynek
- **Choreografia** – Alicja Nauman
- **Video** – Martyna Miller
- **Asystent reżysera** – Jacek Niemiec
- **Asystentka kostiumografki** – Sara Julia Pons
- **Inspicjent/sufler** – Katarzyna Gawel
- **Koordynatorka produkcji** – Dorota Grzywacz-Kmieć

Premiera: 19 kwietnia 2024

Dzieje grzechu
fot. Maurycy Stankiewicz

Wojtek Rodak
fot. Magda Hueckel

WOJTEK RODAK

Reżyser teatralny, autor prac z pola sztuk performatywnych, absolwent reżyserii teatralnej w AST w Krakowie oraz produkcji filmowej w Szkole Filmowej w Łodzi. W 2020 r. zadebiutował spektaklem *Żeglarz* J. Szaniawskiego w Teatrze Dramatycznym w Wałbrzychu. Został laureatem nagrody „Debiut TR» podczas 10. Forum Młodej Reżyserii i w 2022 r. zrealizował spektakl *Tom na wsi* w TR Warszawa. W tym samym roku reżyserował partycypacyjny projekt *Praktyka widzenia* z udziałem osób z dysfunkcją wzroku w Teatrze Nowym w Łodzi, a wraz z Szymonem Adamczakiem zrealizował spektakl *Kolorowe sny* w Teatrze Polskim w Poznaniu z udziałem queerowej młodzieży. Jego debiutancki tekst dramatyczny „cHIMera” został wyróżniony w 2. edycji AURORY Nagrody Dramaturgicznej Miasta Bydgoszczy i jako czytanie performatywne miał swoją prapremierę podczas Criminal Queerness Festival w Nowym Jorku w 2023 r. W 2024 r. zrealizował spektakl poruszający temat awansu społecznego *Skok wwyż* w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

Dzieje grzechu
fot. Maurycy Stankiewicz

**➤ KONKURS
SPEKTAKLI
TELEWIZYJNYCH
zrealizowanych
w ramach
programu WFDiF
Teatroteka**

Poligon dla reżyserów

Wojciech Majcherek

Na początku trzeba powtórzyć parę zdań, które są wstępem do informacji o konkursie telewizyjnym INTERPRETACJI, ponieważ stali bywalcy festiwalu go pamiętają, ale być może pojawią się widzowie, którzy po raz pierwszy z nim się zetkną.

W konkursie bierze udział pięcioro reżyserów, którzy zrealizowali spektakle w ramach cyklu Teatroteka, produkowanego od 10 lat przez Wytwórnę Filmów Dokumentalnych i Fabularnych z inicjatywy długoletniego jej dyrektora, niestety już nieżyjącego Włodzimierza Niderhaus, przy wsparciu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Jest to projekt, który służy promocji współczesnej polskiej dramaturgii oraz młodej reżyserii. Zasada tworzenia cyklu jest prosta: reżyserzy debiutujący w pracy telewizyjnej biorą na warsztat nowe sztuki (również powstałe na konkurs, ogłaszany przez wytwórnę). WFDiF zapewnia dobrą opiekę artystyczno-redakcyjną w osobach Macieja Wojtyszki, Zenona Butkiewicza i Krzysztofa Domagalika oraz stwarza możliwie najlepsze warunki do realizacji widowisk, których forma bliższa jest telewizyjnemu teatrowi niż filmowi. Teatroteka jest więc świetnym poligonem do ćwiczenia umiejętności reżyserskich, daje przegląd talentów młodych twórców, może być pierwszym krokiem do dalszej kariery.

Na Festiwalu INTERPRETACJE w tym roku spotkamy się po raz czwarty z prezentacją przedstawień Teatroteki (warto przypomnieć, że rozszerzenie programu konkursowego o widowiska telewizyjne było pomysłem Ingmara Villqista). Wśród wybranych reżyserów są osoby, którzy przyszli różnymi drogami. To absolwenci uczelni: łódzkiej Filmówki, Gdyńskiej Szkoły Filmowej, Warszawskiej Szkoły Filmowej i Szkoły Filmowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Wiekowo są zbliżeni, mieszczą się w przedziale 30-40 lat. Niektóre ze spektakli były już zauważane, na przykład na Festiwalu „Młodzi i Film” w Koszalinie, gdzie w ostatnich latach Teatroteka ma także swój odrębny konkurs.

Każde z konkursowych przedstawień może sprowokować dyskusję, zrodzić pytania o kształt współczesnego życia. Czy jest możliwa jego zmiana pomimo przyzwyczajen i narosłej rutyny? Czy da się przezwyciężyć poczucie krzywdy, którą sprawiły najbliższe osoby?

Czy jednak coś łączy tegoroczne propozycje? Na pewno wspólnym mianownikiem jest to, że bohaterami realizowanych sztuk są głównie ludzie młodzi. Widzimy obrazy z ich egzystencji, opowiadające o relacjach w związkach. Czasami przedmiotem obserwacji są niełatwe doświadczenia z rodzicami. Ten krąg opisywanych problemów wydaje się oczywiście naturalny, ale co ważne, ukazany jest szczerze i z umiejętnością zainteresowania widza nie tylko generacyjnie bliskiego. Każde z konkursowych przedstawień może sprowokować dyskusję, zrodzić pytania o kształt współczesnego życia. Czy jest możliwa jego zmiana pomimo przyzwyczajen i narosłej rutyny? Czy da się przezwyciężyć poczucie krzywdy, którą sprawiły najbliższe osoby? Czy problemem nie są kryzysy w związkach, ale nieumiejętność ich rozwiązywania?

Opowieści w spektaklach Teatroteki mają jeszcze jedną wspólną cechę. Odzwierciedlają dzisiejszą rzeczywistość z jej nowymi sposobami komunikacji i doświadczeniami funkcjonowania ludzi w świecie wirtualnym czy tzw. mediów społecznościowych. W przypadku pięciu konkursowych przedstawień mamy też do czynienia w większym stopniu z formą kameralnego dramatu psychologicznego czy obyczajowego, czasami wykorzystującą elementy groteski.

I rzecz może najważniejsza: w spektaklach objawia się umiejętność pracy reżyserów z aktorami. To chyba najważniejszy sprawdzian sztuki reżyserskiej. Można bowiem poruszać istotne tematy, wymyślać na papierze najbardziej oryginalne sposoby przedstawiania świata, ale te narracje pozostaną puste, jeśli nie wypełnią je aktorzy tworzący postaci z krwi i kości. W widowiskach Teatroteki takie role mamy, zarówno wśród aktorów młodszego, jak i bardziej doświadczonego pokolenia. Nierzadko tworzą oni poruszające emocjonalnie duety.

Trudno oczywiście wyrokować, jak potoczą się dalej kariery piątki reżyserów startujących w telewizyjnym konkursie. Jak bardzo silni będą, by walczyć o swoją obecność w sztuce? Jak bardzo kapryśny los będzie im sprzyjał? Dzisiaj na Festiwalu Sztuki Reżyserskiej INTERPRETACJE w Katowicach mogą się zaprezentować niejako na starcie. Mają szansę się pokazać, a my okazję ich zobaczyć. Niech to będzie dla wszystkich dobry początek.

→ Wojciech Majcherek
kurator konkursu spektakli telewizyjnych

TANIEC Z OFIARĄ

Dwudziestokilkuletni bohaterowie, dziewczyna i chłopak, emigrują z Polski do Niemiec. Podejmują niskopłatną pracę, z czasem ona dostaje się na studia, on traci zajęcie w magazynie i wpada w złe towarzystwo. Dziewczyna lepiej zna język, poznaje nowych znajomych.

➤ To budzi w chłopaku zazdrość, zagubienie i frustrację. Coraz częściej upija się, nie wraca na noc do domu, staje się wobec partnerki agresywny. Konflikt narasta, związek rozpada się, wydarzenia prowadzą nieuchronnie do tragicznego finału, w którym on stanie się Sprawcą, a ona Ofiarą. Całą historię poznajemy z perspektywy każdego z bohaterów: oboje, niezależnie od siebie, relacjonują rozpad ich związku, zamieszczając posty, fotki i filmy na Facebooku. Jednocześnie, ich historia staje się treścią internetowego streamu, emitowanego „na żywo” programu z gatunku reality show pod nazwą *Taniec z ofiarą*.

Występują:

- Aleksandra Piotrowska (Ofiara)
- Maciej Zuchowicz (Sprawca)
- Tomasz Dedek (Gil Bejts)
- Luiza Budejko (Sylwia)
- Łukasz Gawroński (Kamil)
- Szymon Roszak (Cinek)

Twórcy:

- **Tekst** – Kamil Szuszkiewicz
- **Reżyseria** – Luiza Budejko
- **Zdjęcia** – David Bajerski
- **Scenografia** – Tomasz Walesiak
- **Kostiumy** – Joanna Walisiak-Jankowska
- **Charakterystyka** – Milena Jura, Marcin Rodak
- **Montaż** – Jakub Motylewski
- **Dźwięk** – Aleksandra Pniak, Aleksander Musiałowski
- **Kierownictwo produkcji** – Paweł Mantorski
- **Konsultacja programowa** – Zenon Butkiewicz
- **Redaktor prowadzący** – Krzysztof Domagalik
- **Opieka artystyczna** – Maciej Wojtyszko
- **Producent** – Zbigniew Domagalski

Rok produkcji: 2021

LUIZA BUDEJKO

Reżyserka, scenarzystka. Absolwentka Gdyńskiej Szkoły Filmowej, Przedszkola Filmowego w szkole Andrzeja Wajdy i Akademii Muzycznej na wydziale instrumentalnym – kierunek obój. Przez lata związana z Ogniskiem Teatralnym Haliny i Jana Machulskich. Reżyserowała krótkie formy teatralne, etiudy fabularne, filmy dokumentalne i teledyski. Jej film dyplomowy *Wskrzeszenie* zrealizowany w Gdyńskiej Szkole Filmowej wziął udział w ponad 30 festiwalach w 13 krajach, zdobywając łącznie 14 nagród (m.in. na Opavsky Pav Student Film Festival w Czechach, Kautik International Film Festival w Indiach, Female Voices Rock Festival w Nowym Jorku oraz Nano Film Festival w Krakowie).

W ramach programu „Teatroteka” zrealizowała spektakl telewizyjny *Taniec z Ofiarą*, nagrodzony na 42. Koszalińskim Festiwalu Debiutów Filmowych „Młodzi i Film”. Niedawno odbyła się premiera jej filmu dokumentalnego *Przypadek Beethovena* (film wyprodukowany przez WFDiF oraz dofinansowany przez PISF). Obecnie pracuje nad scenariuszem pełnometrażowego debiutu fabularnego oraz nad kolejnymi projektami dokumentalnymi.

Luiza Budejko
fot. Bartosz Piotrowski

KRÓLOWA BOAZERII

Wanda, dwudziestopięcioletnia studentka reżyserii w szkole filmowej, umieszcza w sieci teledysk, którego bohaterami są jej rodzice, tak jak ich pamięta z dzieciństwa. Nie jest to wizja zbyt korzystna szczególnie dla ojca, którego Wanda pamięta jako nadużywającego alkoholu awanturnika. Nic więc dziwnego, że rodzice, po zobaczeniu teledysku są oburzeni.

➔ Tym bardziej że miejscem zdjęć do teledysku było ich mieszkanie, przez co czują się okradzeni ze swej prywatności. Niespodziewanym efektem teledysku jest decyzja matki Wandy, która postanawia dokonać remontu mieszkania, a przede wszystkim zlikwidować „odwieczną” boazerię stanowiącą dla niej symbol obciachu i życiowej stagnacji. Rodzina jest przeciwna zmianom. Matka rozpoczyna walkę z resztą rodziny w imię prawa do dokonania we własnym życiu zmian, jakie uważa za istotne. Tymczasem Wanda zgłasza jako temat filmu dyplomowego „bunt” matki. Film będzie zatytułowany *Królowa boazerii*.

Sztuka zdobyła II nagrodę w konkursie Stowarzyszenia ZAiKS i WFDiF na utwór dramatyczny dla Teatroteki w grudniu 2021 roku.

Występują:

- Dorota Segda (Matka)
- Mirosław Kropielnicki (Ojciec)
- Ewa Florczak (Babcia)
- Agata Różycka (Wanda)
- Filip Kosior (Piotr)
- Urszula Kobiela (Agatka)
- Robert Kibalski (Majster)
- Sebastian Pawlak (Masażysta)
- Anna Rogowska (Wokalistka)
- Paulina Andrzejewska-Damięcka (Aktorka/Tancerka)
- Dariusz Płoński (Aktor)
- Eliza Rycembel (Modelka)

Twórcy:

- **Tekst** – Tadeusz Kabcz
- **Reżyseria** – Tadeusz Kabcz
- **Zdjęcia** – Karol Czyż
- **Scenografia** – Paulina Czernek-Banecka
- **Kostiumy** – Dominika Szozda
- **Charakteryzacja** – Milena Jura, Justyna Koczara
- **Montaż** – Jakub Motylewski
- **Muzyka** – Szymon Sutor
- **Dźwięk** – Michał Robaczewski, Radosław Skłodowski
- **Kierownictwo produkcji** – Paweł Mantorski
- **Konsultacja programowa** – Zenon Butkiewicz
- **Redaktor prowadzący** – Krzysztof Domagalik
- **Opieka artystyczna** – Maciej Wojtyszko
- **Producent** – Zbigniew Domagalski

Rok produkcji: 2022

Tekst wyłoniony w konkursie Stowarzyszenia Autorów ZAiKS oraz Wytwórni Filmów Dokumentalnych i Fabularnych w Warszawie – na utwór dramatyczny dla Teatroteki.

TADEUSZ KABCZ

Reżyser, scenarzysta. Absolwent reżyserii w Szkole Filmowej im. Krzysztofa Kieślowskiego w Katowicach oraz Szkoły Wajdy. Studiował filologię polską i wiedzę o kulturze na Uniwersytecie Warszawskim. Jest twórcą nagradzanych filmów krótkometrażowych, teledysków oraz spektakli radiowych i teatralnych. Pracował jako asystent reżysera przy produkcjach operowych, od lat prowadzi warsztaty teatralne i filmowe dla młodzieży. Od 2018 r. jest członkiem Stowarzyszenia Filmowców Polskich.

Tadeusz Kabcz
fot. Maja Hylewicz

Królowa boazerii
fot. Archiwum WFDiF

Królowa boazerii
fot. Archiwum WFDiF

NÓŻ RODOWY

Realistyczny dramat o tematyce rodzinnej. Na czas pobytu Matki w szpitalu do mieszkania dorosłej Córkę wprowadza się jej Ojciec.

➤ Oboje właściwie się nie znają, on porzucił swoją córkę i żonę przed wieloma laty. Nic więc dziwnego, że Córka traktuje go na początku, jak obcego mężczyznę, w dodatku odpowiedzialnego za rozstanie się rodziców. Z retrospektywnych relacji Ojca i Matki poznajemy historię ich młodszej, krótkotrwałej miłości. Teraz, po wielu latach, Ojciec i Córka mają szansę na poznanie, a może nawet na wzajemne zrozumienie. Musieliby jednak oboje dokonać niebywałego wysiłku, aby przezwyciężyć uprzedzenia, zniwelować poczucie krzywdy, jakie towarzyszy Córce i poczucie winy, jakiego doświadczył Ojciec.

Występują:

- Krzysztof Zawadzki
- Agnieszka Kwietniewska
- Julia Rocka

Twórcy:

- **Tekst** – Marcin Kącki
- **Reżyseria** – Kuba Zubrzycki
- **Producent** – Zbigniew Domagalski
- **Zdjęcia** – Filip Drożdż
- **Scenografia** – Agata Trojak
- **Kostiumy** – Dominika Gebel
- **Dźwięk** – Tomasz Wieczorek
- **Montaż** – Paweł Kowalik
- **Charakteryzacja** – Milena Jura, Marcin Rodak
- **Kierownictwo produkcji** – Paweł Mantorski
- **Konsultacja programowa** – Zenon Butkiewicz
- **Redaktor prowadzący** – Krzysztof Domagalik
- **Opieka artystyczna** – Maciej Wojtyszko
- **Produkcja** – Wytwórnia Filmów Dokumentalnych i Fabularnych
- **Współfinansowanie** – Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

KUBA ZUBRZYCKI

Jest absolwentem wydziału reżyserii Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej im. Leona Schillera w Łodzi. Autor scenariuszy, reżyser filmowy. Reżyserował w Teatrze Powszechnym w Łodzi, oraz Teatrze im. Jerzego Szaniawskiego w Wałbrzychu. Półfinalista Gdynskiej Nagrody Dramaturgicznej 2021 za tekst *Ósmy. Trzeci* o seksualnym wykorzystywaniu osób nieletnich w Trójmieście, oraz w roku 2023 za tekst *Sny*, który powstał w ramach zajęć teatralnych w Zakładzie Poprawczym. Jego tekst o problemach polskiej psychiatrii na oddziałach młodzieżowych *Srebro* został opublikowany w miesięczniku Dialog 5/2021 oraz znalazł się w selekcji konkursu „EURODRAM” w 2022 r.

Stypendysta miasta Gdańska, Sopotu oraz Marszałka Województwa Pomorskiego w dziedzinie kultury. Stypendysta Ministra Kultury. Słuchacz Szkoły Teatru Iwana Wyrpajewa. Prowadził zajęcia teatralno-filmowe w Ośrodku Leczenia Uzależnień, Zakładzie Poprawczym, Domu Dziecka oraz Schronisku dla Osób Bezdomnych w Gdańsku. Od 2022 r. doktorant w Szkole Doktorskiej PWSFTViT w Łodzi.

Kuba Zubrzycki
fot. Archiwum autora

Nóż rodowy
fot. Archiwum WFDiF

DŁUGO NIC, A POTEM WCALE

Kameralny dramat psychologiczny, którego akcja rozgrywa się w samoobsługowej pralni czynnej całą dobę. Interes funkcjonuje raczej słabo, komu potrzebna pralnia czynna w nocy?

➤ Toteż dziewczyna, która tam pracuje tylko nocami, traktuje pralnię bardziej jako miejsce gwarantujące jej bezpłatny nocleg, niż jako miejsce do zarabiania pieniędzy. A jednak którejś nocy zjawia się dwóch dziwnych klientów: najpierw starszy mężczyzna, potem młody chłopak. Spotkaniom i toczącym się rozmowom towarzyszy aura tajemnicy skrywanej przez każdą z postaci, każda z nich ma najwyraźniej powód, aby nie powiedzieć całej prawdy... Powoli ze skrywanych wcześniej tajemnic i łatwych kłamstw, wyłania się coraz więcej prawdy, która choć bolesna, jest niezbędna do oczyszczenia.

Występują:

- Izabella Dudziak
- Marta Ścisłowicz
- Mateusz Więclawek
- Krzysztof Stroiński

Twórcy:

- **Tekst** – Karolina Szczypek
- **Reżyseria** – Fryderyk Najda
- **Producent** – Zbigniew Domagalski
- **Zdjęcia** – Zdzisław Najda
- **Scenografia** – Anna Wunderlich, Agata Adamus
- **Kostiumy** – Dorota Roqueplo
- **Muzyka** – Zygmunt Konieczny
- **Dźwięk** – Michał Robaczewski, Marcin Jachyra, Aleksander Musiałowski
- **Montaż** – Jakub Motylewski
- **Charakterystyka** – Milena Jura, Ewa Wiączek
- **Kierownictwo produkcji** – Paweł Mantorski
- **Konsultacja programowa** – Zenon Butkiewicz
- **Redaktor prowadzący** – Krzysztof Domagalik
- **Opieka artystyczna** – Maciej Wojtyśko

- **Produkcja** – Wytwórnia Filmów Dokumentalnych i Fabularnych
- **Współfinansowanie** – Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

FRYDERYK NAJDA

Jest absolwentem kulturoznawstwa na Uniwersytecie Warszawskim oraz Warszawskiej Szkoły Filmowej, gdzie ukończył studia z reżyserii. Jego dzieła cechuje ciekawe połączenie lekkości narracji z poważną, niebanalną tematyką. Ponadto lubi bawić się czasem w filmie i opowiadać w sposób nielinearny. Osobiście uważa, że istotą planu filmowego, oprócz solidnego przygotowania się do zdjęć, jest dobre samopoczucie i zarażanie nim innych.

Fryderyk Najda
fot. Jacek Jabłoński

WYBIERZ TEN CHOLERNY DYWAN

Sztuka psychologiczna przedstawiająca zbiorowy portret współczesnej, miejskiej inteligencji. Cztery duety aktorskie, każda z par toczy odrębną rozmowę, kolejne dialogi przeplatają się ze sobą.

➤ Akcja toczy się w ciągu jednego dnia. Równoległy montaż czterech dwuosobowych scen pozwala widzowi zorientować się, że prawie wszyscy bohaterowie powiązani są ze sobą więzami rodzinnymi. Każdy z dwuosobowych dialogów opisuje inną, skomplikowaną relację międzyludzką. Większość z nich dotyczy kryzysu w związku, wszystkie portretują bohaterów w sytuacji dla nich przełomowej.

Występują:

- Mikołaj Matczak
- Marta Stalmierska
- Joanna Osyda
- Michał Czernecki
- Wiktoria Gorodeckaja
- Danuta Stenka
- Anna Głosek
- Agata Różycka

Twórcy:

- **Tekst** – Katarzyna Błaszczyńska
- **Reżyseria** – Bartłomiej Błaszczyński
- **Producent** – Zbigniew Domagalski
- **Zdjęcia** – Kamil Małecki
- **Scenografia** – Ewa Gdowiok
- **Kostiumy** – Katarzyna Dudek
- **Muzyka** – Jakub Adamiak
- **Dźwięk** – Marta Kosiorowska, Radosław Skłodowski
- **Montaż** – Maciej Szydłowski

- **Charakteryzacja** – Milena Jura, Marcin Rodak
- **Kierownictwo produkcji** – Paweł Mantorski
- **Konsultacja programowa** – Zenon Butkiewicz
- **Redaktor prowadzący** – Krzysztof Domagalik
- **Opieka artystyczna** – Maciej Wojtyszek
- **Produkcja** – Wytwórnia Filmów Dokumentalnych i Fabularnych
- **Współfinansowanie** – Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

BARTŁOMIEJ BŁASZCZYŃSKI

Aktor Teatru Śląskiego im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach (ponad 35 ról teatralnych), reżyser teatralny (jego spektakl *Staś i zła noga* został wyróżniony na wielu prestiżowych festiwalach teatralnych zdobywając m.in. Grand Prix na festiwalu Mała Boska czy drugą nagrodę na Festiwalu Prapremier w Bydgoszczy). Dwukrotny finalista Ogólnopolskiego Konkursu na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej. Jego filmy *Seal Story* i *Funeralia* zostały zaproszone na kilkadziesiąt festiwali filmowych m.in. Prix Europa, Doc Against Gravity, ZOOM Zbliżenia, Monstrale Film Festival, Short Shorts Film Festival & Asia w Tokio, FPFF w Gdyni.

Wykładowca akademicki i student Szkoły Filmowej im. Krzysztofa Kieślowskiego w Katowicach. W 2023 r. nominowany do Nagrody im. Jana Machulskiego w kategorii najlepszy scenariusz. Jego najnowszy film *Złamanie otwarte* został zaproszony na festiwal In The Palace i znalazł się w finale Studenckiej Nagrody Akademii (Oskar 2024).

Bartłomiej Błaszczyński
fot. Przemysław Jendroska / Teatr Śląski

➤ KONKURS SŁUCHOWISK TEATRU POLSKIEGO RADIA

KROKI

Antonio Álamo

Bohaterami sztuki są dwa karaluchy (a właściwie dwie karaluszyce) oraz dwie istoty ludzkie (matka i córka). Karaluchy są jedynymi ocalałymi z pogromu, czyli dezynsekcji.

➔ Zastanawiają się, co zrobić w tej sytuacji: uciekać, podać się? Na ich przykładzie Antonio Álamo pokazał dwie podstawowe postawy życiowe. Największym zagrożeniem dla karalucha są kroki, czyli po prostu człowiek. Tym razem owa-
dy chyba nie muszą się bać, bo Carmen (matka) ewidentnie próbuje nawiązać kontakt między gatunkami i raczej nie ma złych zamiarów.

Występują:

- Wiktoria Gorodeckaja
- Jadwiga Jankowska-Cieślak
- Dominika Kluźniak
- Justyna Kowalska

Twórcy:

- **Adaptacja, reżyseria, opracowanie muzyczne**
– Tadeusz Kubicz
- **Tłumaczenie** – Rubi Birden
- **Reżyseria dźwięku** – Agnieszka Szczepańczyk

TADEUSZ KUBICZ

Reżyser, scenarzysta. Absolwent reżyserii w Szkole Filmowej im. Krzysztofa Kieślowskiego w Katowicach oraz Szkoły Wajdy. Studiował filologię polską i wiedzę o kulturze na Uniwersytecie Warszawskim. Jest twórcą nagradzanych filmów krótkometrażowych, teledysków oraz spektakli radiowych i teatralnych. Pracował jako asystent reżysera przy produkcjach operowych, od lat prowadzi warsztaty teatralne i filmowe dla młodzieży. Od 2018 r. jest członkiem Stowarzyszenia Filmowców Polskich.

Tadeusz Kubicz
fot. Maja Hylewicz

UCIECZKA

Przemysław Wyszyński

19 września 1940 r. Witold Pilecki podczas łapanek na warszawskim Żoliborzu dobrowolnie zgłosił się do obozu koncentracyjnego Auschwitz. Z powodzeniem prowadził tam działania wywiadowcze, które doprowadziły do utworzenia siatki konspiracyjnej nazwanej przez Pileckiego Związek Organizacji Wojskowej na terenie obozu na wzór organizacji wojskowej Tajnej Armii Polskiej.

➤ Celem stworzonej przez niego organizacji było „podtrzymywanie na duchu kolegów, przekazywanie współwięźniom wiadomości z zewnątrz obozu, potajemne zdobywanie żywności i odzieży oraz jej rozdzielanie, przekazywanie wiadomości poza druty KL Auschwitz, przygotowanie własnych oddziałów do opanowania obozu podczas ewentualnego zaatakowania go z zewnątrz przez oddziały partyzanckie, z równoczesnym zrzutem broni i siły żywej (desant).”

Pilecki przedostał się do niemieckiego obozu koncentracyjnego w celu skontaktowania się z uwięzionymi członkami organizacji TAP, zebrania informacji wywiadowczych na temat jego funkcjonowania oraz zorganizowania wewnątrz ruchu oporu. Celem tej akcji było uwolnienie więźniów przez ucieczkę, a także w późniejszej fazie zbrojnej przejęcie całego obozu. W tym czasie niewiele było wiadomo o warunkach panujących w obozie. Dopiero raporty przesłane przez Pileckiego do kierownictwa Armii Krajowej i Aliantów ujawniły prawdę o tym miejscu. Po dwóch latach i siedmiu miesiącach działalności w obozie w nocy z 26 na 27 kwietnia 1943 r., tuż po Wielkanocy, Witold Pilecki, Jan Redzej i Edward Ciesielski dokonali brawurowej ucieczki z obozu koncentracyjnego Auschwitz.

Występują:

- Grzegorz Kwiecień
- Kamil Pruban
- Mateusz Kwiecień
- Sławomir Grzymkowski
- Maciej Wyczański
- Mirosław Wieprzewski
- Mateusz Weber

Przemysław Wyszyński
fot. Archiwum autora

Twórcy:

- **Scenariusz, reżyseria, opracowanie muzyczne**
– Przemysław Wyszyński
- **Reżyseria dźwięku** – Andrzej Brzoska

PRZEMYSŁAW WYSZYŃSKI

Aktor, reżyser, choreograf układów walk, doktor w dziedzinie Sztuk Teatralnych i wykładowca Akademii Teatralnej w Warszawie. Absolwent Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie (2010 r.) oraz Lee Strasberg Theatre & Film Institute w Los Angeles (2013 r.). Współpracował z warszawskimi teatrami (Teatr Narodowy, Teatr Dramatyczny, Teatr Polski, Teatr Capitol, Teatr Gudejko).

Od 2010 r. współpracuje z Teatrem Polskiego Radia jako aktor i reżyser. Praca głosem obejmuje także realizacje dubbingowe polskich wersji językowych filmów i seriali. W 2021 r. otrzymał nagrodę Talanta za debiut dramaturgiczny w Teatrze Polskiego Radia. Za rolę w filmie *Raport Pileckiego* w 2023 r. nominowany na Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni w kategorii „główna rola męska” oraz w 2024 r. nominowany do nagrody Septimius w Amsterdamie w kategorii Best European Actor.

SALTO MORTALE

Anna Szamotuła

(na podstawie „O obrotach ciał niebieskich”

Mikołaja Kopernika)

Słuchowisko rozpoczyna się w momencie, gdy Jan Matejko szkicuje słynny portret „Astronom Kopernik, czyli rozmowa z Bogiem”.

➔ Zastajemy go w pracowni wraz z Henrykiem Levittaux, który do tego obrazu pozował. Wkrótce wychodzą, a w pracowni zawiązuje się niecodzienna sytuacja. Prace malarskie przywołują ducha Mikołaja Kopernika, a wraz z nim innych wielkich uczonych: Ptolemeusza – którego prace Kopernik wnikliwie studiował, oraz Galileusza – wielkiego orędownika odkryć polskiego astronoma, a także uczonego, który teorię heliocentryczną znacznie poszerzył o swoje badania i obserwacje. Rozmawiają nie tylko o pięknie nauki, ale także o cenie, jaką nieraz trzeba zapłacić za wolność i walkę o prawdę. Co może wyniknąć z takiego spotkania?

Słuchowisko powstało z okazji 550. rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika.

Występują:

- Mikołaj Kopernik (Andrzej Ferenc)
- Klaudiusz Ptolemeusz (Marcin Przybylski)
- Galileusz (Włodzimierz Press)
- Jan Matejko (Andrzej Mastalerz)
- Henryk Levittaux (Łukasz Wójcik)
- Noc (Angelika Kurowska)

Twórcy:

- **Scenariusz i reżyseria** – Anna Szamotuła
- **Muzyka (kompozycja i wykonanie)** – Piotr Skotnicki
- **Reżyseria dźwięku** – Paweł Szaliński
- **Utwór O fortuna wykonał** Krzysztof Antkowiak

ANNA SZAMOTUŁA

Absolwentka kulturoznawstwa i filmoznawstwa na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz pierwszego Kursu Reżyserii Radiowej w Szkole Wajdy. Uczestniczka kursu Writing Audio Drama with Jessica Dromgoole (BBC). Finalistka konkursu „Radiowy Teatr Wyobraźni” (IV PR, 2013 r.) oraz laureatka nagrody Talanton za debiut dramatyczny w Teatrze Polskiego Radia (2022 r.) Autorka programów radiowych, reportaży, słuchowisk, instalacji dźwiękowych i innych form radiowych. Reżyserka i scenarzystka radiowa. Związana z Radiem Afera, Teatrem Polskiego Radia, współorganizatorka Festiwalu Słuchowisk (2016-2021) i współzałożycielka Fundacji Fonorama, z którą zrealizowała dwa spacery słuchowiskowe ŁAPP Poznań, stypendystka Miasta Poznań w 2024 r.

Anna Szamotuła
fot. Paweł Wicher

MONIZA CLAVIER

Sławomir Mrozek

Znakomite opowiadanie Mrożka to nie tylko wielki temat literatury „szydrczej”, to także wielki temat literatury w ogóle. *Moniza Clavier* włącza się w nurt literackich rozrachunków z polskością. Przedstawia ona naszego rodaka przebywającego w Wenecji.

➤ Traf chciał, że zupełnie przypadkiem spotyka on słynną aktorkę Monizę Clavier, która okazuje mu swoje zainteresowanie. Wkrótce owa schematyczna sytuacja przeradza się w klasyczny romans. Bohater, typowa dusza słowiańska, trafia do ekskluzywnego grona arystokracji Zachodu, zafascynowanej jego orientalnością. Musi on to zainteresowanie za wszelką cenę podtrzymać. Stopniowo wchodzi w rolę kochanka, przybysza ze wschodnich stepów, cierpiętnika (za wolność, jakże by inaczej, toż Polak doświadczył wiele). Powraca tutaj problem samookreślenia w sytuacji, gdy nie możemy ani nie potrafimy określić się wobec innych. Zabawne, ironiczne, momentami gorzkie opowiadanie.

Występują:

- Miron Jagniewski (Mrozek)
- Martyna Byczkowska
- Monika Buchowiec
- Małgorzata Mikołajczak
- Joanna Sokołowska
- Stefan Knothe
- Kamil Mróz
- Konrad Szymański
- Karol Wróblewski

Twórcy:

- **Adaptacja i reżyseria** – Daria Kopiec
- **Reżyseria dźwięku** – Andrzej Brzoska
- **Muzyka** – Aleksandra Gronowska

Daria Wiktoria Kopiec
fot. Archiwum autorki

DARIA WIKTORIA KOPIEC

Reżyserka filmowa i teatralna. Absolwentka Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej im. Leona Schillera w Łodzi na Wydziale Operatorskim, specjalizacja: Animacja i Filmowe Efekty Specjalne (2003–2009) oraz Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie (2014–2020). Stażystka École Nationale Supérieure des Arts Visuels La Cambre w Brukseli na wydziale Film Animowany (2006–2007). Członkini Stowarzyszenia Filmowców Polskich. Uczestniczka programu Berlinale Talents Campus (2017). Rezydentka w Międzynarodowym Instytucie Teatru Lalek w Charleville-Mézières we Francji (2014). Jest niezależną artystką, współpracującą z różnymi instytucjami kultury. W swojej pracy zawodowej łączy pasję do filmu i teatru. Reżyseruje na scenach teatralnych w całej Polsce. Jest laureatką Lauru Konrada, prestiżowej nagrody teatralnej, którą otrzymała w 2018 r. podczas XIX Ogólnopolskiego Festiwalu Sztuki Reżyserskiej INTERPRETACJE w Katowicach w 2018 r. oraz Głównej Nagrody Jury 9. Koszalińskich Konfrontacji Młodych „m-teatr” za spektakl *Zakonnice odchodzą po cichu*. Jej spektakl Teatru Telewizji *Sprawa Rity G.* otrzymał Grand Prix na Teatroteka Fest, oraz nagrody na: 42. Montreal World Film Festival w Montrealu, Canada International Film Festival w Vancouver, Worldfest Independent Film Festival w Houston. Autorski film animowany *Własne śmieci* otrzymał Srebrnego Lajkonika za najlepszy polski film animowany na 60. Krakowskim Festiwalu Filmowym oraz Wyróżnienie Ale Kino na Koszalińskim Festiwalu Debiutów Filmowych „Młodzi i Film”.

Jej autorskie filmy zdobył wiele nagród na międzynarodowych festiwalach.

NASZA KAMIENICA

Melchior Wańkowicz

Znacie Stanisława Bareję i jego Alternatywy 4? To poznajcie Melchiora Wańkowicza i jego sąsiadów z Puławskiej 10. Zapraszamy na komediową, ciepłą, ale i pełną PRL-owskich absurdów gawędę o wielopokoleniowej przyjaźni i sąsiedzkiej współpracy oraz o walce z absurdami codziennego życia, którą nie zawsze da się wygrać, ale zawsze trzeba próbować.

Stoi w Warszawie, na rogu Rakowieckiej i Puławskiej. Dokładny adres Puławska 10.

Stara landara, zbudowana przez zespół Zjednoczenia Budowlanego, czy jakoś tam... w której na piątym piętrze w maju 1958 roku przydział na dwupokojowy lokal numer 35 otrzymał powracający z Ameryki do ojczyzny gawędziarz Melchior Wańkowicz. Mieszkał tam kolejnych kilkanaście lat, a wspomnienia z tamtego okresu opisał w formie gawędy w tomie „Tędy i owędy”.

Franciszek – gospodarz kamienicy zwany Archaniołem z miotłą, Misiakowa – mazowiecka Niobe, Zygmus – inicjatywa prywatna i pomysłowa, Piętka – cykliniarz i miłośnik wysokoprocentowych trunków oraz wszędobylskie maleńtasy domagające się cukierków i wycieczek autem to codzienny ból głowy pisarza, w których interesie pójdzie na wojnę nawet z partyjnym dygnitarzem. Sąsiedzi uwikłują Wańkowicza w coraz to nowe niegentlemańskie sprawy, a kwerulanctwo, delatorstwo i litygacje nie mają końca.

Występują:

- Henryk Talar
- Anna Maj
- Piotr Rozdoba
- Ryszard Stępień
- Janusz Zadura
- Julia Kołodziejak
- Noemi Żbikowska
- Jasiek Wąsiewicz
- Kostek Kukułka

Twórcy:

- **Adaptacja i reżyseria** – Michał Wdowiak
- **Muzyka** – Wojciech Ilski
- **Reżyseria dźwięku** – Andrzej Brzoska

MICHAŁ WDOWIAK

Autor, reżyser i pasjonat słuchowisk. Absolwent pierwszej edycji Kursu Reżyserii Radiowej w Szkole Wajdy oraz kursów mistrzowskich pisania, reżyserii i produkcji słuchowisk w Wielkiej Brytanii i USA (BBC, NPR).

W Teatrze Polskiego Radia zrealizował kilkanaście słuchowisk m.in. „Ty jesteś moje imię” wg powieści Katarzyny Zyskowskiej (w stulecie urodzin Krzysztofa Kamila Baczyńskiego), „Molière, czyli zмова świętoszków” wg dramatu Michała Bułhakowa, „Mikołaja Doświadczńskiego przypadki” wg powieści Ignacego Krasickiego, czy „Tadeusz Kościuszko – bohater dwóch światów” wg własnego scenariusza.

Wieloletni aktor, dramaturg, reżyser i kierownik literacki Puławskiego Teatru Amatora, jednego z najstarszych nieinstytucjonalnych teatrów dramatycznych w Polsce, w którym inicjował wystawienie utworów m.in. Macieja Wojtyszki, Sławomira Mrożka, Henryka Bardijewskiego i Bohdana Zadury.

Absolwent Wydziałów Anglistyki oraz Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego, a także projektu Przedsiębiorczość w sektorach kreatywnych w Akademii Leona Koźmińskiego w Warszawie.

Od ponad 20 lat tłumacz audiowizualny i producent polskich wersji językowych filmów i seriali. Autor przekładów wielu kulturowych produkcji m.in. „Rodzina Soprano”, „Dexter”, „Castle”, „Teoria wielkiego podrywu”, „Yellowstone”.

Współzałożyciel Fundacji Audiokracja działającej na rzecz upowszechniania sztuki tworzenia i odbioru słuchowisk.

Michał Wdowiak
fot. Archiwum
autora

➤ WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE

KORFANTY. REBELIA!

*Wstawaj, Korfanty!
Pora się zbudzić!
Mówić do ludzi!* //

Artur Pałyga
Teatr Śląski im. Stanisława Wyspiańskiego
w Katowicach

PROLOG INTERPRETACJI

Kto z nas nie chciałby zmienić świata na lepsze? By rzeczywistość – ta społeczna i polityczna – toczyły się już tylko po naszej myśli? Kto nie marzył o rewolucji, przewrocie, buncie, niech pierwszy rzuci kamieniem...

➤ Albo stawi się u bram piekieł, jak Wojciech Korfanty w najnowszej sztuce Artura Pałygi. Wybierz się razem z nami w tę dantejską podróż, w której przewodnikiem będzie jeden z Ojców Niepodległości, śląski bohater, rewolucjonista. Nie będzie to droga usłana różami, raczej pytaniami, rozterkami i niecodziennymi spotkaniami. Jaki sens miała społeczna rewolta Korfantego? Czy ten wielki Ślązak był prawdziwym buntownikiem, czy może jednak politycznym cynikiem? Jakie metafizyczne siły maczały palce w powstaniach śląskich? A w końcu: czy nadzieja jest matką głupich, czy może umiera ostatnia?

W 2023 r. minęło 150 lat od urodzin Wojciecha Korfantego, najważniejszej postaci w historii Górnego Śląska. Z tej okazji Teatr Śląski zaprasza na spektakl muzyczny autorstwa Artura Pałygi, z utworami The Baboon Show, w reżyserii Roberta Talarczyka. Przywróćmy rebeliancką energię sprzed 100 lat, zadajmy niewygodne pytania, obalmy pomniki i przewietrzmy tę budę!

Występują:

- Dariusz Chojnacki (rebeliant Wojciech Korfanty)
- Cezary Studniak [gościnnie] (Mefisto, król Piekła)
- Piotr Bułka (Drakula prosto z Piekła)
- Kateryna Vasiukova (Arszenik ścienny)
- Ewa Kutynia (rebeliantka Elżbieta Korfantowa)
- Aleksandra Bernatek [gościnnie] (Jezus Chrystus/ anonimowa rebeliantka Ola)
- Anna Lemieszek, Natalia Dinges [gościnnie] (Ignaca Paderewski/ anonimowa rebeliantka Aniela)
- Karina Grabowska (matka, przewodnicząca Komitetu Matek)
- Katarzyna Błaszczńska (matka, nieustępliwa strażniczka piekielna)
- Natalia Dinges [gościnnie] (anonimowa rebeliantka Natalia)
- Nina Batovska (anonimowa rebeliantka Nina)
- Emilia Kubiak [gościnnie] (anonimowa rebeliantka Emilia)
- Arkadiusz Machel (anonimowy rebeliant Arkadiusz/ komendant policji Waldemar/ powstaniec Pień)
- Andrzej Ogłóza [gościnnie] (anonimowy rebeliant Andrzej/ powstaniec Krzaku)
- Dawid Ściupidro (anonimowy rebeliant Dawid/ powstaniec Liściu)
- Paweł Kempa (anonimowy rebeliant Paweł/ powstaniec Gałązka)
- Wiesław Kupczak (konduktor Rafał)
- Zbigniew Wróbel (komendant policji Kazimierz)

Twórcy:

- **Tekst** – Artur Pałyga
- **Reżyseria** – Robert Talarczyk
- **Scenografia i kostiumy** – Justyna Łagowska
- **Choreografia** – Natalia Dinges
- **Wideo-art** – Wojciech Doroszuk
- **Utwory** – The Baboon Show (Haakan Klas Soerle, Cecilia Maria Bostrom, Frida Margaretha Staahl, Niclas Leif Svensson)
- **Aranżacje i opracowanie muzyczne** – Krzysztof Kurek
- **Zespół muzyczny** – Krzysztof Kurek (gitara), Artur Rumiński (gitara), Wojciech Grabarczyk (gitara basowa), Bartosz Lichołap (perkusja)
- **Przygotowanie wokalne** – Ewa Zug
- **Reżyseria światła** – Piotr Roszczenko
- **Konsultacje historyczne** – Robert Ciupa
- **Asystent reżysera** – Zbigniew Wróbel
- **Inspicjent** – Karolina Wieczorek
- **Sufler** – Dagmara Habryka-Białas
- **Realizacja dźwięku** – Grzegorz Maj, Oskar Cichoń, Mirosław Witek, Maciej Baranowski
- **Realizacja światła** – Maria Machowska, Piotr Roszczenko
- **Wideo-art, realizacja wideo** – Szymon Suchoń
- **Kierownictwo produkcji** – Małgorzata Długowska-Błach
- **Kierownik techniczny** – Maciej Rokita
- **Asystentka produkcji** – Dorota Damec

Korfanty. Rebelia!

fot. Przemysław Jendroska

A man with a beard, wearing a red beanie and a black jacket over a white t-shirt with a black graphic, is walking towards the camera in a tunnel. The tunnel walls are covered in rough, textured rock, and the entire scene is bathed in a deep red light. The man is looking down, and his hands are slightly out to his sides.

*Czy ten wielki Ślązak
był prawdziwym
buntownikiem, czy
może jednak politycznym
cynikiem? Jakże metafizyczne
siły maczały palce
w powstaniach śląskich?
A w końcu: czy nadzieja
jest matką głupich, czy
może umiera ostatnia?*

Korfanty. Rebelia!
fot. Przemysław Jendroska

- **Autor plakatu** – Filip Studniarek
- **Dokumentacja fotograficzna** – Przemysław Jendroska
- **Koproducenci:** Miasto Katowice, Katowice Miasto Ogrodów
– Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek, Instytut im.
Wojciecha Korfanteo

*Wszystkie piosenki napisane przez The Baboon Show
wykorzystano za uprzejmą zgodą zespołu, autorów i Edition
Kidnap Songs / Seegang Musik Musikverlag e.K*

- Licencja: Jaguarec Publishing

Premiera: 12 stycznia 2024

Dzień dzielę na dwoje. Kiedy budzę się po popołudniowej drzemce, zaczynam nowy dzień. Wyjątkiem jest oczywiście niedziela. Mój tydzień ma trzynaście dni.

B. SCHAEFFER

Kwartet dla czterech aktorów
fot. Dariusz Lachowski

KWARTET DLA CZTERECH AKTORÓW

Bogusław Schaeffer
Teatr Nasz z Chicago

**Spektakl wybitnego dramaturga,
muzykologa i kompozytora
Bogusława Schaeffera.**

W tym legendarnym scenariuszu pisanym w formie partytury autor nadał każdej scenie formę niezrealizowanej akcji, w której aktorzy i widzowie mają określony czas na bycie ze sobą TU i TERAZ, ale jak wypełnia się ten „logarytm” akcji, zależy od aktorów-wykonawców.

Kwartet na czterech aktorów to jeden z tych spektakli, w których aktorzy starają się odpowiedzieć na fundamentalne pytania o istotę muzyki i sztuki, o naszą duchowość, o istnienie jednostki i jedność w wielości. Dialog między ludźmi odbywa się z trudem, a nawet w cudowny sposób.

Występują:

- Andrzej Krukowski
- Sara Krukowski
- Aldona Olchowska
- Marta Skowrońska
- Lilianna Totten
- Lilianna Zofia Wośko (wiolonczela)

Twórcy:

- **Reżyseria** – Andrzej Krukowski przy współpracy aktorów
- **Asystent reżysera** – Aldona Olchowska
- **Produkcja** – Akru Productions

Premiera – 28 lutego 2020 roku

Wydarzenie towarzyszące realizowane w ramach projektu: „Teatr polski poza Polską w Polsce” dofinansowane ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących ze środków Funduszu Promocji Kultury.

Współorganizator – Fundacja Pomysłodalnia.

Kwartet dla czterech aktorów
fot. Dariusz Lachowski

➤ PROGRAM FESTIWALU

SOBOTA, 16.11

Prolog Festiwalu INTERPRETACJE

godz. 17.00 / Teatr Śląski

Korfanty. Rebelia!

reż. Robert Talarczyk

Teatr Śląski im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach

spektakl biletowany

PONIEDZIAŁEK, 18.11

Inauguracja Festiwalu INTERPRETACJE

godz. 18.00 / Teatr Śląski

Spektakl na otwarcie festiwalu

Matki.

Pieśń na czas wojny

reż. Marta Górnicka

Fundacja Chór Kobiet w Warszawie

spektakl biletowany

WTOREK, 19.11

godz. 17.00 / Pałac Młodzieży

Spektakl konkursowy o Laur Konrada

Kiedy stopnieje śnieg

reż. Katarzyna Minkowska

TR Warszawa

Po spektaklu zapraszamy na spotkanie z artystami

spektakl biletowany

godz. 20.00 / Teatr Śląski

Spektakl konkursowy o Laur Konrada

Jak nie zabiłem swojego ojca i jak bardzo tego żałuję

reż. Mateusz Pakuła

Teatr Łaźnia Nowa w Krakowie

i Teatr im. Stefana Żeromskiego w Kielcach

Po spektaklu zapraszamy na spotkanie z artystami

spektakl biletowany

ŚRODA, 20.11

godz. 13.30 / Teatr Bez Sceny

Konkursowe Słuchowisko Teatru Polskiego Radia

Salto mortale

reż. Anna Szamotuła

wstęp wolny

godz. 15.00 / Teatr Bez Sceny

Konkursowe Słuchowisko Teatru Polskiego Radia

Nasza kamienica

reż. Michał Wdowiak

wstęp wolny

godz. 18.00 / Scena Gliwicka 120

Spektakl konkursowy o Laur Konrada

Goście Wieczery Pańskiej

reż. Tomasz Fryzeł

Nowy Teatr w Warszawie

Po spektaklu zapraszamy na spotkanie z artystami

spektakl biletowany

CZWARTEK, 21.11

godz. 12.00 / Teatr Bez Sceny

Konkursowe Słuchowisko Teatru Polskiego Radia

Moniza Clavier

reż. Daria Kopiec

wstęp wolny

godz. 13.30 / Teatr Bez Sceny

Konkursowe Słuchowisko Teatru Polskiego Radia

Ucieczka

reż. Przemysław Wyszyński

wstęp wolny

godz. 15.00 / Teatr Bez Sceny

Konkursowe Słuchowisko Teatru Polskiego Radia

Kroki

reż. Tadeusz Kabicz

wstęp wolny

godz. 18.00 / Teatr Śląski

Spektakl konkursowy o Laur Konrada

Niepokój przychodzi o zmierzchu

reż. Małgorzata Wdowik

Wrocławski Teatr Pantomimy im. Henryka Tomaszewskiego

Po spektaklu zapraszamy na spotkanie z artystami

spektakl biletowany

PIĄTEK, 22.11

Sala kinowa Szkoły Filmowej im. Krzysztofa Kieślowskiego

Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

Konkursowe spektakle telewizyjne zrealizowane przez WFDiF
w ramach projektu „Teatroteka”

godz. 11.00

Taniec z ofiarą

reż. Luiza Budejko

wstęp wolny

godz. 12.15

Królowa boazerii

reż. Tadeusz Kabicz

wstęp wolny

przerwa

godz. 15.00

Nóż rodowy

reż. Kuba Zubrzycki

wstęp wolny

godz. 16.15

Długo nic, a potem wcale

reż. Fryderyk Najda

wstęp wolny

godz. 17.30

Wybierz ten cholerny dywan

reż. Bartłomiej Błaszczyński

wstęp wolny

PIĄTEK 22.11

godz. 18.00 / Teatr Korez

Spektakl towarzyszący

Kwartet dla czterech aktorów

reż. Andrzej Krukowski

Teatr Nasz z Chicago

Po spektaklu zapraszamy na spotkanie z artystami

spektakl biletowany

SOBOTA, 23.11

godz. 18.00 / Pałac Młodzieży

Spektakl konkursowy o Laur Konrada

Dzieje grzechu

reż. Wojtek Rodak

Narodowy Stary Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie

Po spektaklu zapraszamy na spotkanie z artystami

spektakl biletowany

NIEDZIELA, 24.11

Gala Finałowa. Wręczenie nagród XXII Ogólnopolskiego Festiwalu

Sztuki Reżyserskiej INTERPRETACJE 2024

godz. 18.00 / Teatr Śląski

Spektakl na zamknięcie festiwalu

Underground Girls

reż. Jakub Skrzywanek

Teatr Ilkhom im. Marka Weila w Taszkencie, Uzbekistan

Spektakl dofinansowany przez Unię Europejską NextGeneration EU

spektakl biletowany

↗ INTERPREACJE 2024

Zespół Festiwalu INTERPRETACJE 2024

Piotr Zaczkowski – dyrektor Katowice Miasto Ogrodów – Instytucji Kultury im. Krystyny Bochenek

Łukasz Kałębasiak – rzecznik prasowy, zastępca dyrektora ds. programowych Katowice Miasto Ogrodów – Instytucji Kultury im. Krystyny Bochenek

Dariusz Wiktorowicz – główny koordynator, producent wykonawczy festiwalu

Bogusław Jasiok – zastępca dyrektora Teatru Śląskiego, koordynacja festiwalu ze strony Teatru Śląskiego

Dorota Buchwald, Michał Centkowski, Katarzyna Niedurny – komisja kwalifikująca spektakle w konkursie o Laur Konrada

Wojciech Majcherek – kurator konkursu spektakli telewizyjnych zrealizowanych w ramach programu WFDiF Teatroteka

Janusz Kukuła – kurator konkursu słuchowisk teatralnych Teatru Polskiego Radia

Marek Mierzwiak – prowadzący spotkania z widzami słuchowisk teatralnych Teatru Polskiego Radia

Marta Odziomek – redakcja strony internetowej i social mediów festiwalu

Waldemar Szymczyk – kurator wydawnictw festiwalowych

Magdalena Czerny-Kehl, Magdalena Orczewska, Katarzyna Wiaderny, Barbara Wrońska – zespół promocyjny festiwalu

Silvester Rozbroil, Anna Zając – Biuro Obsługi Widowni

SzczepanArt – produkcja techniczna festiwalu

Grzegorz Niedobecki – kierownik techniczny ze strony Instytucji Kultury Katowice Miasto Ogrodów

Maciej Rokita – kierownik techniczny Teatru Śląskiego

Jacek Zygmunt – projekt graficzny katalogu, grafik i wydawnictw festiwalowych

Maciej Przybylski, Paweł Mikołajczyk – produkcja materiałów video

Arkadiusz Ławrywianiec, Alek Joachimiak – obsługa fotograficzna

Katowice 2024. Wszelkie prawa zastrzeżone

© Copyright by Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek

Redakcja katalogu festiwalowego: **Marta Odziomek, Waldemar Szymczyk**

Współpraca redakcyjna: **Magdalena Orczewska**

Organizator _____

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa
Narodowego pochodzących
z Funduszu Promocji Kultury

Współorganizatorzy i partnerzy _____

Fundacja
Pomysłodalia

Patroni medialni _____

e-teatr.pl

